

PEKKA ERVAST

Henkinen kehitys

Henkinen kehitys

Pekka Ervast

Henkinen kehitys

Puheita Ruusu-Ristin kesäkursseilla
Kanneljärvellä 1926

Ihmisyyden tunnustajat

Ihmisyiden tunnustajien julkaisu nro 68

Väinölä, Vilppula 2004

Digitalisoitu näköispainos 2006

Sisällys

Alkusanat 6

Aikakauden analyysiä ja tulevaisuuden näkymiä 7

Ihmisen olemuspuolista 19

Tunneolemuksemme järkevöittäminen 28

Jumalallisen veljesrakkauden koulussa 38

Eetteriruumiin kehitys 46

Sinun tahtosi, Isä, ei minun 56

Alkusanat

Nämä puheet Pekka Ervast piti Ruusu-Ristin ensimmäisillä kesäkursseilla Kanneljärvellä, Karjalan Kannaksella 19.-25.1926. Kurssipaikkana oli kalustettu venäläishuvila, jonka Annikki Reijonen oli vuokrannut ruusuristiläisten kesänvietoapaikaksi ja ristinyt Valonmajaksi. Se sijaitsi Kanneljärven Hämeenkylässä, Suulajärven rannalla, 11 km Kanneljärven asemalta.

Varsinaisena esitelmöitsijänä kursseilla oli J. R. Hannula, joka piti seitsemän esitelmää, joista hän myöhemmin laati nimimerkillä Johannes Kotipelto julkaisemansa kirjan *Miten tulin teosofiksi?* Lisäksi hra Juutilainen kertoi vanhan kansan lääkekasvitietoudesta ja Toivo Uuskallio puhui käytännön elämän järjestämisestä yksinkertaisemmalle ja luonnollisemmalle pohjalle. Viimeisenä iltana Ervast puhui paikkakunnan venäläisille saksaksi teosofiasta yleensä.

Nämä tässä julkaistut Ervastin puheet ovat nähtävästi aamukokouksen alustuksia; aamukokouksissa Ervast esitti kurssien osanottajille kysymyksiä vastattavaksi. Nämä Ervastin puheet pikakirjoitti Reino Kuosma, joka vasta vuoden 1976 alussa siirsi ne tavalliselle kirjoitukselle. Puheet on kopioitu *Ruusu-Risti-lehden* vuosikerroista 1976–1977.

Aikakauden analyysia ja tulevaisuuden näkymiä

Rakkaat ystävät. Olemme nyt kokoontuneet viettämään jonkinlaisia teosofis-ruusuristiläisiä kesäkursseja, ja silloin minun ja jonkun toisenkin täällä läsnä olevan ajatus kääntyy siihen tosiseikkaan, että seitsemään vuoteen ei ole ollut tällaisia kesäkursseja. Viimeiset olivat vuonna 1919. Samalla muistuu mieleeni, että ensimmäiset kesäkurssit olivat meillä 14 vuotta sitten. Silloin emme kokoontuneet täällä eteläisellä Kannaksella, niin kuin nyt, vaan pohjoisempana, — Kiteellä. Luulen myös, että näillä tämänvuotisilla kesäkurseilla on enemmän osanottajia kuin silloin. Jos en väärin muista, ei silloin ollut sentään viittäkymmentä, niin kuin nyt on ilmoitautunut. Samalla kun ajattelen näitä kesäkursseja ja noita menneitä kesäkursseja, niin mieleni kääntyy muistamaan niitä aikoja ja olosuhteita, jotka silloin niin sanoakseni asettuivat meidän kesäkurssiemme taustaksi; varsinkin niitä aikoja ja olosuhteita verratessani näihin, niin silloin tämä asettaa selvempään valoon tämän nykyhetken ja ne tehtävät, mitkä meitä odottavat. En tarkoita sillä ainoastaan näitä kesäkursseja, vaan tehtäväämme yleensä teosofeina ja varsinkin ruusuristiläisinä täällä Suomessa, tänä hetkenä maailman historiassa. — jotta teille nyt tulisi edes pieni käsitys siitä, mitä minun mielessäni liikkuu, suvainnette että minä muutamin sanoin kuvaan tilannetta silloin 14 vuotta sitten, jolloin meillä oli ensimmäiset kesäkurssit.

Maailman yleinen tilanne täällä Euroopassa ja voi sanoa samalla koko maapallolla oli vuonna 1912 sellainen, että kaikki ajattelevat ja järkevät ihmiset — salatieteilijät, tietäjät, — olivat yhtä mieltä siitä, että vaikeat ajat olivat tulossa. Se nä-

kyi selvästi sisäiselle silmälle. Tuntui selvältä, että Eurooppaa ja samalla koko maailmaa uhkasivat mahdollottoman suuret vaikeudet ja kriisit. Oli tulossa sellainen hirveä aika, jolloin jokainen ihmissielu asetettaisiin kuin vaa'alle. Tämä tuntui ja näkyi selvästi. Sen tähden jokainen tietäjä ja herkkätuntoinen ihminen odotti suurta mullistusta maailmassa ja ennen kaikkea Euroopassa. Ei oikeastaan kukaan sitä epäillyt, että tulisi suuri sota. Ja sisäisesti katsoen jokainen ihminen, jonka katse oli kääntynyt henkisiin asioihin, toivoi sydämeästään, että tuo uhkaava vaara voitaisiin välttää, että tuo maailmaa uhkaava hirmuinen sota voitaisiin välttää oikein ja henkisin keinoin; toisin sanoen, että eri kansojen ihmiset voitaisiin herättää ja kasvattaa sellaiseen inhimilliseen ja veljelliseen yhteisymmärrykseen, ettei tarvitsisi syntyä mitään yhteentörmäystä. Tätä luonnollisesti kaikki ihmiset, jotka olivat henkisesti heränneet, toivoivat, mutta monta oli epäilijääkin. — Muistan kuinka vuonna 1910 eräessä kysymyskokouksessa kysyttiin minulta, minkälainen on tulevaisuus, kun paljon puhutaan siitä, että me olemme nyt astuneet parempaan aikaan, kun teosofinen elämänyymmärrys tuli maailmaan ja jokainen kansa siis kulki kauniimpaa tulevaisuutta kohti henkisesti katsoen. Minulta kysyttiin: “Onko tämä aika pian koittava, vai onko elämä vaikeaa kuten tavallisesti”.

Muistan kuinka vastasin tuohon kysymykseen, että niin hyvää kuin ihminen tahtoisikin toivoa ja uskoa kansoilla tulevan olemaan, niin kuitenkin useat näistä kansoista ovat muodostaneet eräänlaisen pilven Euroopan ylle, josta salama ja ukkonen vielä aikanaan tulee purkautumaan suurena sotana — ja minulle näkyy aivan siltä kuin ihmiset eivät ymmärtäisi edeltä käsin, mitä kauheuksia sota aiheuttaa, ja silloin kun he kaupunkiensa ja kyliensä raunioilla katselevat sortuneita seiniä ja kotiensa jäännöksiä, he ajattelevat — mitä hyötyä tästä kaikesta on ollut. Sellainen kuva tulee pikemminkin mieleen. Suunnilleen noin puhuin silloin. Ja kuten tiedämme, nämä ikävät ja surulliset vaiheet sitten toteutuivatkin. Ei tietenkään

siinä määrin, että Euroopassa kaikki olisi raunioitunut. Ei tällöinkään maailmansota ole sentään pystynyt kaikkea hävittämään; mutta joka tapauksessa voi ehkä sanoa, että ihmiset sielussaan melkein itkivät, kun rauha palautui ja he ajattelivat, kuinka hyödytöntä tämä kaikki oli ollut. Melkein kaikki ihmiset olivat saaneet kokea vaikeuksia, köyhyyttä, kurjuutta; toimeentulo oli paljon vaikeampaa ja raskaampaa kuin ennen tätä maailmansotaa; ja ne vaikeudet jatkuvat vieläkin.

Eräs asia oli kuitenkin näissä kaikissa vaikutelmissa, näyissä ja aavistuksissa, josta me emme suomalaisina saata muuta kuin iloita, ja samanlaisesta asiasta ovat jotkut muutkin maat ja kansat täällä Euroopassa saattaneet iloita. Se oli se, että aina kun katselin Euroopan kohtaloa ja ajattelin kansojen tulevia vaiheita, niin näkyi aivan selvästi, että Suomi kulki itsenäisyyttä kohti, että Suomi vapautuisi vieraan vallan alta. Ja sen tähden — niin kuin tiedätte —jo vuonna 1910 vierailuretkelläni Suomen kaikissa teosofisissa loosheissa olin sanonut ja nimenomaan puhuin joissakin näiden looshien kokouksissa siitä, että me kuljemme nyt Suomessa uutta aikaa kohti. Me tulemme kokonaan itsenäistymään ja muodostamaan itsenäisen kansan ja valtakunnan, ja sitä varten on erittäin tärkeää, että me teosofit koetamme kasvattaa itseämme itsenäisiksi ihmisiksi, jotta kykenisimme sitten auttamaan pätevästi itsenäistä kansaamme. Näin puhuin vuonna 1910. Minä olin jo aikaisemminkin ollut tästä asiasta vakuuttunut, mutta en varsinaisesti puhunut siitä julkisesti, ennen kuin vasta vuonna 1910. Joka on seurannut aikakauskirjamme vuosikertoja, tietää että jo vuonna 1906 oli tästä kirjoitus 'Omassatunnossa'. Se oli kuvaus Suomen tulevaisuudesta, jossa kuvasin Suomea itsenäisenä, mutta en maininnut mitään Suomen poliittisesta itsenäisyydestä. Mutta jo suurlakosta lähtien oli minulle kyllä selvänä, että Suomi tulisi itsenäiseksi poliittisestikin. Joka tapauksessa kesäkursseilla vuonna 1912 oli tästä asiasta myös erikoisesti puhetta. Ellen muista väärin, me silloin joka aamu

mietiskelimme sitä tulevaa itsenäistä Suomea —ja esitelmissä, joita pidin, koskettelin myös sitä, ja rinnan sen kanssa oli mielessäni se, että meidän — teosofien — pitäisi kasvattaa itseämme niin itsenäisesti ajatteleviksi, tunteviksi ja tietäviksi teosofeiksi kuin mahdollista, jotta voisimme olla hyödyksi toisillekin kansoille; että me voisimme tehdä työtä Suomen onnellisemman tulevaisuuden puolesta, tehdä teosofista työtä oman kansamme onneksi. Sehän ei ole suinkaan hetkellistä työtä. Sehän ei ole mitään työtä poliittisesti, ainakaan sen mukaista kuin jokin muu työ voi olla, sillä tämmöisellä työllä on ikuinen arvo. Teosofisella työllä ihmiskunnan auttamiseksi en tarkoita mitään rajoitettua merkitystä. Työ ihmiskunnan hyödyksi, joka tähtää henkiseen todellisuuteen ikuisissa merkeissä, sillä on ikuinen arvonsa. Se ei ole hetkellistä, vaikkakin se valmistaisi jonkin kansan tulevaisuutta, vaikkakin se tähtäisi aikaan eikä ikuisuuteen. — Mutta mitä aika muuta on kuin ikuisuuden ilmennystä. Sitä se pyrkii ilmentämään. Sitä luonto on, ja sitä ihmisen sisäinen henki ja hänen työnsä tulee tuomaan esille ajassa ja muodossa, tuomaan esille ikuisuutta.

Tämmöisenä muistuu mieleeni nyt tuo aika 14 vuotta sitten, jolloin erikoisesti ajattelimme Suomen tulevaisuutta, Suomen itsenäisyyttä ja onnea. — Syystä voimme myöskin tällä hetkellä kysyä, minkälainen tausta on meidän pyrkimyksillemme nyt tällä hetkellä, eikä ainoastaan näillä kesäkurseilla, vaan yleensä. Jos meillä on tuo henkinen tausta, tuo tulevaisuuden näkemys, ja jos se on jonkin verran selvempi, silloin on myöskin helpompi toteuttaa jotakin tässä näkyvässä maailmassa. Voimme kysyä, mikä on tuo tulevaisuuden kuva, joka nyt voi siintää meidän silmiimme ja mikä voi olla ja on oleva henkisen pyrkimyksemme pohja ja tausta nyt, kun olot etenkin Euroopassa, mutta myös koko maapallolla, ovat osaksi aineellisessa kaaostilassa, ja myös henkisesti katsoen sellaiset hyvin suurena määrinä, sillä vain näennäisesti valtakunnassa ja valtioissa järjestys vallitsee, vaikka tuntuu siltä kuin elämä olisi kulkemassa vanhaa latuaan. Sillä vaikka ihminen näyt-

tää elävän hyvin järjestäytyntä elämää, niin ei se kuitenkaan ole niin. Sisäisesti katsoen voi selvästi ja hyvällä syyllä sanoa, että hänessä vallitsee kaaostila; ihmistä vaivaa jokin. On kuin hänen sielunsa kaipaisi jotakin. Näen kuinka kaikkialla maailmansodan jälkeen pyrkimys tavoitella henkistä elämää on ollut hyvin suuri, varsinkin juuri noissa suurissa kulttuurimaissa, joissa sodan tuhot ovat olleet suuret. Niissä on heti sodan jälkeen kuulunut kuin kuiskeena läpi koko maan ja kansan kysymys: ”Mitä tämä elämä oikein on; ovatko nuo kaikki miljoonat sodan uhrit nyt olemattomia, vai onko elämää olemassa kuoleman jälkeen?” Uskonnot ja uskonnolliset pyrkimykset ovat voittaneet alaa paljon, ja varsinkin juuri ns. kulttuurimaissa ovat silmät kääntyneet henkimaailmaan päin. Spiritistinen liike ja tutkimus on noussut kukoistukseensa kulttuurimaissa. Siellä yleisesti aletaan uskoa, että henkimaailma on olemassa ja että vainajien kanssa voidaan olla yhteydessä. — Maailmansota sai siis jotakin merkillistä aikaan. Mutta samalla kun tuollainen niin sanoakseni sielullinen psyykkis-astraalinen pyrkimys on voinut vallata huomion ihmisten keskuudessa, ihmiset ovat heränneet myös kysymään, miten sitten elämä on täällä maan päällä eletävä, jos todellisuudessa on olemassa elämää kuoleman jälkeen? Jos me emme elä yksinomaan tämmöisessä fyysisessä ruumiissa, vaan olemme toisenlaisia olentoja, ja jos on elämää kuoleman jälkeen, niin kuin uskonnot väittävät, niin tuon asian pitäisi vaikuttaa enemmän tässä näkyvässä elämässä. Jos kaikki pyrkimyksemme tässä näkyvässä elämässä ovat kääntyneet vain ulkonaisiin asioihin, silloinhan on kuin humbugia puhua kuoleman jälkeisestä elämästä, pyrkiä seurustelemaan vainajien kanssa, kuulla heidän puheitaan ja saarnojaan. Se on ulkokuluttua, jollei se vaikuta mitään käytännössä siihen, että ryhtyisimme ajattelemaan, miten meidän olisi eletävä. Huomatava on nimittäin, että kaikki nuo vainajat, jotka ovat puhuneet elävien kanssa, yksimielisesti pitkin näitä vuosia ovat puhuneet ja kertoneet siitä, kuinka hirveä on tuollainen sota,

kuinka ihmiskunta oikeastaan pettää itsensä ja tehtävänsä, kun se sellaisiin hirmutekoihin antautuu ja kuinka vaikeaa heilläkin on kuolemanjälkeisessä maailmassa, kun heidät on heitetty sodissa surmattuina toiselle puolelle. He yksimielisesti odottavat jotakin siveellisessä suhteessa ja sanovat, että elämä olisi elettävä veljellisemmin, järjen vaatimusten mukaisesti toisella tavalla kuin nyt. — Tämä on vaikuttanut sen, että toiselta puolen ne ihmiset, jotka välittömästi eivät ole kuulleet näistä asioista, varsinkin nuoret ihmiset, jotka eivät ole olleet mukana tämmöisissä spiritistisissä puuhissa niin suuresti kuin ajattelevammat ihmiset, jotka ovat kadottaneet sodassa omaisiansa, ovat antautuneet — kuinka sanoisin — aivan kuin uhmaten ja kuoleman tuskassa mitä aistillisimpiin ja vaihtelevimpiin nautinnon pyörteisiin tuon suuren maailmansodan jälkeen, joka oli omiansa kaikkia ravistelemaan; ihmiset ovat entistä voimakkaammin etsineet lohdutusta huvituksista; ei koskaan ole niin paljon tanssittu, juotu ja remuttu kuin maailmansodan jälkeen. Se osoittaa, kuinka toivoton ihmiskunnan mieli on ollut. Se on sielussaan tuntenut: ”Minä olen tehnyt suunnattoman paljon syntiä, olen menetellyt kuin mikäkin peto; elämä on aivan toivoton, olemassaolo mahdoton, ja siksi täytyy etsiä huvituksista rauhoitusta”. Se saattaa ihmiset antautumaan aistillisiin nautintoihin. — Tämän olemme huomanneet toiselta puolen, mutta toiselta puolen olemme myös huomanneet, kuinka vakavat ja ajattelevat ihmiset — ja heidän joukossaan on nuoriakin — ovat selvästi nähneet sen, että koska me nyt olemme eläneet niin syntisesti ja huonosti, ja koska oloimme täällä maan päällä on ollut huonoa ja kurjaa, niin miten sitten olisi elämä uudelleen järjestettävä, miten pitäisi elää täällä maan päällä. — On aivan kuin pitäisi löytää jokin uusi yhteiselämän muoto. — Pitääkö sen olla bolševismi? Sillähän on Venäjällä yritetty saada elämää paremmaksi, mutta se on ollut ilmeisen turhaa. Jotakin muuta täytyy tuon uuden yhteiskuntaelämän olla. Sen täytyy löytää sellainen uusi muoto, että ihmisessä ja ihmisten elämässä pääsee esille ihmisen kor-

keammat tuntemukset, hänen korkeampi sielullinen tietoisuutensa, ei ainoastaan järjen kannalta, ei ainoastaan kylmässä ajatuksessa. Ovathan bolsevikit Venäjällä yrittäneet sitä; se on ollut heidän ohjelmassaan, mutta se tuntuu olevan yksinomaan järjen ja alemman ajatuksen laatima, ja sen toimenpiteet käyvät alemman ymmärryksen merkeissä. Olemmehan huomanneet, miten siinä käy. — Mikä on se ihanteellinen ohjelma, jonka avulla voi toteutua ihanteellisempi elämä ihmisille maan päällä?

Näin kysyvät ihmiset kaikissa maissa, ja täydellä syyllä voi sanoa kaaoksen vallitsevan ihmiskunnassa. Se näkyy sen henkisessä tajunnassa. Siksi sen kaaoksen tilalle olisi löydettävä jokin kehitysmahdollisuus, ulospääsy ja elämän ovi kaaoksesta kosmokseen. Samoin näkyy nyt tällä hetkellä, että jotakin uutta aikaa kohti kuljetaan; mutta monet sanovat myös olevan selvää, että se uusi aika tulee vaikeuksien kautta. Olen kuullut joiltakin astrologeilta, että taivaan tähtimerkit osoittavat suurta kriisitilannetta. Ne merkit osoittavat ihmiskunnan olevan vaikeassa ajankohdassa. Voi tulla jotakin, joka on vielä kauheampaa kuin mitä maailmansota oli. Maailmansota ei vielä punninnut kyllin tarkkaan jokaista ihmisielua. Eihän jokainen ihminen tuntenut, että nyt miekka häilyy päämme päällä, että tapot, murhat ja sodat uhkaavat. Ei se elähdyttänyt jokaista ihmistä pyrkimään siihen totuuden tietoon, että ihmisen pitäisi tavoitella parempaa ja kauniimpaa elämää. Siitähän ei olla selvillä vieläkään. Ihmiskunnan kaikissa maissa ja yhteiskunnissa perin monet vielä pyrkivät itsekkäisiin nautintoihin, omaa hyvänsä tavoittelevaan elämään. — Ennustajilta olemme saaneet kuulla heidän varmana vakaumuksenaan, että ihmiskunta asetetaan vielä uudelle koetukselle, heitetään valinkauhaan ja hornankattilaan. Luonto polttaa silloin pois kaiken kuonan ja pahan mitä meissä on. Minä en tahtoisi sanoa mitään näistä ennustuksista. Niissä voi tietenkin olla perääkin, mutta voi olla niinkin, että ne viittaavat hieman kaukaisempaan tulevaisuuteen. En tarkoita ko-

vin kaukaiseen, mutta sellaiseen tulevaisuuteen, joka koittaa tämän vuosisadan loppupuolella. Tämä merkitsee silloin sitä, että meillä olisi silloin vielä paljon valmistusaikaa. Tietenkin nuo taivaanmerkit tarkoittavat läheistä aikaa, mutta voi olla niinkin, että tuo kriittinen kohta sivuutetaan. Se ei kuitenkaan muuta sitä seikkaa, että näissä ennustuksissa saattaa olla se perä, että hiukan myöhemmin ihmiskunta asetetaan koetukselle, ja silloin jos se sivuutetaan, niin se merkitsee, että meillä on valmistusaikaa, jolloin me voimme vielä tehdä työtä onnellisemman tulevaisuuden hyväksi; voimme aivan kuin yrittää sitä, mitä emme yrittäneet ennen viime maailmansotaa. Muistatte ehkä H. P. Blavatskyn sanat viime vuosisadan loppupuolella: ”Jos tämä teosofinen sanoma otetaan vastaan, ja ihmiset sulattavat sen — ei tietenkään ihan kaikki yksilöt, mutta ainakin jokin prosentti kaikissa maissa, ja jos he perusteellisesti sen sulattavat niin, että se saa ilman kirkastumaan ja täyttymään tällä elämänymmärryksenä —, silloin on ehkä vältettävissä se vaikea ja onneton aika, mikä uhkaa Eurooppa ja samalla koko ihmiskuntaa. Mutta jos ihmiskunta ei ota vastaan tätä teosofista sanomaa, silloin ei voida välttää sitä onnettomuutta, joka uhkaa.” — Mehän tiedämme, että hänen sanomaansa ei ymmärretty ottaa vastaan, olot eivät muuttuneet sellaisiksi, että maailmansota olisi vältetty. Ja nyt tuntuu taas siltä kuin meillä olisi uudestaan tuo mahdollisuus: ”Voitteko nyt valmistautua uutta aikaa vastaanottamaan ja voitteko nyt muuttaa maailman? Jos te nyt voitte omaksua tuon teosofisen elämänymmärryksen sillä tavoin kuin Valkoinen veljeskunta ja H. P. Blavatsky tarkoittavat, että se olisi sulatettava, silloin voisitte suurenmoisesti auttaa maailmaa välttämään ja estämään uudet onnettomuudet.”

Tämä kysymys on nyt meidän edessämme. Meitä on vain muutamia kymmeniä koossa täällä Suomessa, — mitätön kourallinen, muutamia vaatimattomia yksilöitä. Mutta jos asiat meille selviävät, jos meissä pääsee Pyhän hengen tuli loistamaan, silloin se merkitsee sitä, että meistä valo voi levitä, ja

silloin me muodostamme yhden keskuksen, joka voi valmistaa tulevaa aikaa. Toivokaamme, että tällaisia keskuksia muodostuu muuallakin maailmassa. Meidän ei tarvitse huolehtia siitä, syntyykö tällaisia keskuksia ja ihmisryhmiä, jotka voivat ymmärtää, mistä on kysymys. Meidän tulee huolehtia ainoastaan siitä, että me voisimme täällä Suomessa löytää sellaisen joukon, jonka hengen tuli palaa kirkkaana, sillä siinä siintää tämän rinnalla sellainen tehtävä kansojen auttamiseksi, joka voi osallistua voimakkaana välineenä tuossa suuressa tehtävässä ihmiskunnan hyväksi; sillä nyt on luotava uusi yhteiskunta, uusi kulttuuri, uudenlainen elämä maan päälle siitä syystä, että me alamme tuntea, että tällainen nykyinen elämä ei voi enää jatkua.

Nyt on siis luotava maan päälle jokin valoisampi elämänmuoto, mutta jotta se voisi tulla todellisuudeksi, vaaditaan ehdottomasti, että Eurooppaan tai useaan paikkaan maailmassa on synnyttävä niin sanottu mysteriokoulu. Täytyy syntyä uudestaan se, mitä me olemme nimittäneet vanhoissa kulttuureissa mysterioiksi. Niiden tilalla oli kristillinen kirkko, joka teki tehtävänsä keskiajan kulttuurissa, mutta nämä kirkot eivät osanneet viedä yhteiskuntia eteenpäin. Kristus odottaa, että kansat tulisivat lähemmäksi häntä. Kirkot omaksuivat vain jonkin puolen Kristuksen suuresta tehtävästä ja suuresta työstä. Sitten ne pysähtyivät tiettyyn kohtaan. Niiden tie nousi kuin pystyyn, sillä nuo kirkot eivät osanneet ottaa tehtävänsä valmistuksena, yhtenä puolena kansan viemisessä syvempään Kristuksen ymmärtämiseen. — ‘Kristus’ määreenä ei ole ainoastaan Jeesus Kristus persoonallisessa merkityksessä, vaan Kristus on mystillinen Kristus, joka on aina ollut maailman ja ihmiskunnan takana, se henkinen voima, joka pyrkii vaikuttamaan ihmiskunnan elämään. Se on saanut suuren kirkkautensa Jeesus Kristuksen ilmestymisen kautta. Sen tähden on ihmiskunnan kansojen välttämättä kuljettava Jeesus Kristuksen sanomaa kohti, lähelle hänen sydäntään ja ymmärrettävä hänen tarkoituksensa, ennen kuin mitään uutta ja vielä

syvempää ja korkeampaa voi tulla. Koska kristilliset kirkot eivät osanneet viedä tehtävänsä yli tietyn kohdan, on turvauttava johonkin muuhun. On turvauttava mysterioihin, niin kuin kaikissa kulttuureissa on aina ollut mysterioita takana ja niiden henkisenä ytimenä. Että mistään jotakin tulisi, on nytkin synnyttävä uusi kulttuuri uusine mysterioineen; koska kristillinen kirkko ei osannut viedä tehtävänsä tämän edemmäksi, niin uuden kulttuurin on synnyttävä. Mahdotontahan ei ole, etteikö se syntyisi kristillisten kirkkojen toimesta. Se merkitsi muun muassa sitä, että kristilliset kirkot luopuisivat ulkonaisesta mahtiasemastaan, liitostaan valtion kanssa ja valtiosta riippuvuudestaan. Meillähän on tosin täällä Suomessa uskonvapaus, mutta mitä se merkitsee? Kristillinen kirkko ei ainakaan vielä ole muuttunut. Se on yhä liitossa valtion kanssa. Meillä täällä Suomessa on katolinen kirkkokunta ja luterilainen kirkkomme, jotka edustavat meitä siis valtionakin. Käytännöllisesti asiat eivät siis ole muuttuneet; jonkin verran sentään, koska ihminen voi jättää tuon kirkon olematta silti mikään roisto. — Yhteiskunnallisesti katsoen ei ole mahdotonta, etteikö kirkko voisi syntyä uudesti. Mutta jotta se olisi ajateltavissakaan, täytyy syntyä mysteriokoulu, tulla sellainen yliopisto maailmaan, joka valmistaa uutta kulttuuria. Sen merkitys ei olisi ainoastaan kansallinen, vaan kansainvälinen. Jos sellainen syntyisi esimerkiksi Saksaan, ei se voisi olla vaikuttamatta muihinkin maihin. Jos Suomeen tulisi mysteriokoulu, ei sen toiminta tähtäisi vain Suomeen, vaan kaikkialle muuallekin. Sen valo lankeaisi kaikkiin kansoihin täällä ja auttaisi niitä. Se muodostuisi keskustaksi, josta olisi apua koko Euroopalle ja maailmalle. Tämä asia, uusien mysterioiden astuminen alas fyysilliseen maailmaan näkyvästä hengen maailmasta, missä ne ovat valmiiksi suunnitellut — ja etenkin meidän kannaltamme katsoen astuminen alas tänne Suomeen —, on oleva meidän pyrkimyksemme ja sisimmän ajatuselämämme kohteena. Se on oleva maailman henkinen tausta. Meidän pitää ymmärtää, että se työ,

jota teemme, jos ja mikäli se on itsetietoista, tähtää juuri siihen, että nämä uudet kulttuurimysteriot laskeutuisivat fyysilliseen maailmaan, niin että ihmisille olisi apua niistä. Merkkillistä on, että me olemme aivan kuin panneet sen alulle, mikäli se meitä koskee, juuri täällä Suomessa — ja sen tähden meidän pyrkimyksemme ei ole mitään tuulen pieksemistä. Pyrkimyksemme ei liiku ainoastaan ajatusmaailmassa, vaan alkaa todella kiteytyä.

Mitä sitten näihin kesäkursseihin tulee, niin minä olen käsitellyt niiden tarkoituksen niin, että me, jotka olemme täällä läsnä, koettaisimme tulla niin tietoisiksi kuin mahdollista siitä, mitä teosofinen elämänymmärrys on käytännöllisesti katsoen, mitä se merkitsee elämän suhteen, mitä se meihin vaikuttaa ja mitä se meiltä odottaa? Meidän pitää tulla henkisesti ja älyllisesti niin tietoisiksi kuin vain mahdollista. Sen tähden minulle kuvastuu, että näillä kesäkursseilla meidän pitää koettaa hieman muovailla ajatusruumistamme ja astraaliruumistamme. Toisin sanoen nimitämme niitä yhdellä nimellä ‘tunne- ja ajatusruumiiksi’. Sitä meidän täytyy muovailla, valistaa ja elähdyttää, että selvästi näemme, millä tavoin sen valo tulee, se valo, mikä siinä on loistava; millä tavoin se on vaikuttava meidän fyysillis-eetteriseen käyttövälineeseemme. Siis toiselta puolen meidän pitäisi näillä kesäkursseilla tutkia teosofista elämänymmärrystä sen käytännölliseltä kannalta, ts. mitä se vaikuttaa eri käyttövälineisiimme. Kun tänään katselee maailmaa, ihmisyksilöitä, huomaa useinkin sen saman ilmiön, minkä niin selvästi huomaa ihmisissä yleensä, että tuo niin sanottu mentaali- eli ajatuskäyttöväline kiteytyy määrättyyn muotoon, aivan kuin jäykistyy johonkin määrättyyn muotoon niin, että siinä ajatusruumiissa on sellainen muodostelma, toiselta puolen ihmisen ajatusaurassa kuva, joka häntä kahlitsee. Ajatusruumiimme pitäisi kuitenkin olla täydellisesti irtonainen; se ei saa kivettyä mihinkään jäykkään muotoon; sen pitää olla kuin elävä peili, joka heijastaa korkeampaa kirjasta valoa ja päästää sen lävitse. Jos tarkastelemme esimer-

kiksi ihmistä, jonka ajatusruumis on täynnä kaikenlaisia ajatusmuotoja, alhaista ja rumaa, hän joutuu kuin helvettiin, sillä tuo hengen aurinko musertaa rikki nuo paulat. Sen tähden puhutaan ihmisen sieluntuskasta. Jokainen ihminen joutuu sellaisiin tuskiin, kun hän alkaa ymmärtää, että se maailma, johon hän on uskonut, musertuu. Hänelle tulee perin vaikea olo. Kaikki se tuottaa hänelle mahdottomia tuskia, kun sen vanhan pitää mennä rikki, kun totuuden valo armotta särkee kaikki, — sillä hengen asioissa on sama kuin luonnossa. Eihän se ole mitään kovuutta, että se tunkeutuu joka kohtaan. Se on todellisuudelle luonnollista. Ainoastaan ihminen, joka asettaa esteitä tielle, kärsii kunnes ottaa totuuden vastaan iloisin mielin ja huomaa, että siinä on ilo, onni ja rauha.

Tällaista voi huomata teosofeissakin. Heihinkin voi kiteytyä joitakin käsityksiä, joiden täytyy mennä rikki, sillä ajatusruumiissa ei saa olla kiteytyymiä tai jäykistymiä, vaan sen pitää olla sisäistä valoa täynnä, niin ettei se taivu valheeseen ja pahaan. Se on ajatusruumiin elinehto. Sen tähden — kuten sanottu — on käsitykseni se, että meidän pitäisi tutkia vähän ruusuristiläistä elämänyymmärrystämme. Jokaisen täytyy vähän järjestää ajatuksiaan. Sitä varten olen myöskin suunnitellut, että — kuten ennenkin kesäkurseilla on ollut tapana — tulisimme pitämään sellaisia kokouksia, joissa minä tulen panemaan kovalle jokaisen läsnäolijan, ja joissa ei siis ole mitään luentoja tai esitelmiä minun puoleltani, vaan jotakin muuta. Meidän kaikkien pitää tehdä työtä, ajatella ja sanoa, ei vain kuunnella. Sitten täytyy kylläkin olla yksi esitelmä päivässä — ja niissä kokouksissamme saamme kaikki kuunnella ehkä useampienkin puhuvan, luultavasti ei ollenkaan minun.

20.6.1926

Ihmisen olemuspuolista

Meidän ei pidä arvostella edeltäkäsien epäkäytännöllisiksi sellaisia teosofisia oppeja kuin esimerkiksi seitsemästä eri prinssiipistä ja eri tasoista. Ei meidän pidä arvostella niitä epäkäytännöllisiksi ja turhiksi sen tähden, että ne ovat annetut sellaiselta taholta, jolla varmasti sentään tiedetään, mikä on käytännöllistä ja tärkeää, ja mikä ei. Valkoinen veljeskunta eli viisauden mestarit juuri antoivat Blavatskyn kautta näitä oppeja maailmalle. Ja nämä mestarit ovat epäilemättä mitä käytännöllisimpiä ihmisiä, koska he ovat saavuttaneet sen päämäärän, jota kohti meidän on kuljettava. He ovat täydellisiä ihmisiä, jotka ovat saavuttaneet totuuden tiedon ja Jumalan tuntemisen. Siksi on mielestämme täydellä syyllä nimitettävä heitä käytännöllisiksi. Kun he nyt Blavatskyn kautta antoivat meille näitä opetuksia, niin nämä ovat epäilemättä johtaneet heitä käytännölliselle kannalle; niin kuin ne johtavat meitäkin, jos tahdomme niihin syventyä. Sen tähden tuo oppi ihmisen seitsenjaosta, joka täällä Euroopassa tuntui niin kovin käsittämättömältä, tulee erittäin käytännölliseksi, kun vain siihen eläydymme. — Nyt olemme täällä kuulleet esimerkiksi siitä, kuinka tuli on ravinnon yhteydessä tuonut kaikenlaista pahaa, tauteja ja muuta sellaista. Kuitenkin voimme ottaa esimerkin ruoan laittamisesta tulen avulla ja nähdä kuinka tärkeä on sellainen erittelevä tiede. On ihmisiä, jotka sanovat, että kyllä ruokaa osaa laittaa kuka tahansa; kyllä sen tietää ja aavistaa, kuinka sitä valmistetaan. Mutta käytännössä se ei riitä. Me olemme esimerkiksi hankkineet ruokatarpeita koko kuukaudeksi. Siitä me vain sitten otamme, keitämme ja paistamme; ja me tunnemme itsemme siinä suhteessa silloin hyvin turvatuiksi. Mutta sitten kun tulee kysymys ruoan valmistamisesta, joudumme ymmälle, jollemme tiedä eroa siihen

kuuluvien asioiden välillä. Luulemme, että koko aterian valmistaminen on siinä, että panemme vain kaikki yhteen pannuun ja keitämme maitoa päälle. Sen sijaan, jos tunnemme ja erotamme porkkanan perunasta, kalan linnusta, suolan soke-rista ja niin edelleen, niin siitä tulee jotakin, jota voi syödä.

Jos me nyt oletamme ihmisinä elävämme yleisessä kaaos-tilassa, niin me emme osaa kehittyä eikä viedä kulttuuria eteenpäin muussa kuin vain ainoastaan tämän fyysillisen, näkyvän maailman asioissa. Jos me emme ymmärrä, että on muitakin todellisia olemuspuolia, niin suhtaudumme tähän näkyvään maailmaan siten, että tutkimme ainoastaan kuin pintaa, fyysillistä puolta, emmekä saa aikaan muuta kuin aineellista kulttuuria. Mutta kun tutkimme ihmistä hänen kaikkien olemuspuoliensa suhteen, niin saamme kokonaiskuvan ja osaamme parhaiten käytännössä tuoda esille sitä, mitä ihmisessä piilee, tuoda esiin sitä näkyvässä maailmassa, mitä kosmoksessa piilee.

Eilen puhuttiin Paavalin 'kolmijaosta' ja vertailtiin noita kolmea olemuspuolta Blavatskyn seitsemään prinsippiin. Tulimme siihen, että aatmaa, buddhi ja manas vastaavat henkeä: tahto, tunne ja tieto. Sitten huomaamme myöskin, että tämä Paavalin 'sielu' vastaa ihmisessä sitä keskeistä olemuspuolta, jota nimitämme ihmisen persoonalliseksi minuudeksi, joka korkeammalta kannalta katsoen on harhaa ja aiemmalta kannalta katsoen on vallitseva todellisuus. Se on harhaa siltä vedantan kannalta, ettei ole olemassa muuta kuin yksi jumalallinen itsetajunta, ettei ole olemassa muuta kuin Kristusminä. Mutta jokaisella ihmisellä on kuitenkin persoonallinen minä. Paavalikin puhuu: "Minä en enää elä, vaan Kristus minussa". Hänen persoonallinen minänsä oli yhtynyt hänen varsinaiseen minäänsä. Siihen me pyrimme, mutta ennen kuin siinä olemme, täytyy meillä olla persoonallinen minä. Se on Kristuksen kannalta harha, jos se ei osaa antautua Kristukselle. Mutta se harha on kuitenkin välttämätön, sillä muutenhan ihminen ei olisi muuta kuin kasvi tai kivi, eikä voisi ikävöidä

Jumalan luo; mutta kun hänellä on tämä minä, niin hän voi sen tehdä. Nythän tämä persoonallinen minä on heijastus. Sen harha on siinä, että se on heijastus, heijastus hengestä, joka on varsinainen minä, ja joka syntyi silloin kun ihminen syntyi eläimestä. Silloin syntyi se kokonaisuuteen minuutena, ja tämä minuus, joka on aivan kuin graalmalja Kristukselle, tämä minä heijastaa alempaan maailmaan persoonallisen minän. Persoonallinen minä on harhaa, sillä se on vain heijastus korkeammasta minästä. Mutta me kysymme nyt: Onko tämä meidän korkeampi minämme valmis, täydellinen, sellainen, joka kerta kaikkiaan on täydellinen Jumalan Poika, jonka ei tarvitse enää kehittyä; onko se meidän korkeampi minämme, joka syntyi silloin ihmiseen, kun hän syntyi eläimestä? — — Ei se ole. Jos olisi yhtäkkiä luotu täydellinen Jumalan Poika, silloinhan koko olemassaolo olisi tarpeetonta ja turhaa. Siinä on ainoastaan Jumalan Pojan kaikki mahdollisuudet, mutta se ei ole muuta kuin alku, siemen, se kombinoitu minä, joka syntyy silloin, kun eläimestä syntyy ihminen. Se ei ole valmis ja täydellinen Kristus vaan kuin siemen, joka on kylvetty maahan. Sen täydellisyys on siinä, että se on tajuava minuus. Siinä on kohta, joka on yhtä täydellisen elämän, Jumalan kanssa. Se on tajuava minuus, tajunnallinen keskus. Mutta juuri sen tähden, ettei se ole valmis, millään tavalla sitä täydellisyyttä saavuttanut, joka on ihanteena ja päämääränä, sen on pakko ruumistua; toisin sanoen sen on pukeuduttava aineeseen ja heijastettava siihen aina harhaminää, persoonallista minää.

Voiko ihminen tutkia itsessään eroa persoonallisen minän ja varsinaisen salaperäisen minuutensa välillä? Voiko sitä käytännössä tutkia? — Kuka tahansa voi pienin sielullisin ponnistuksin tutkia itsessään persoonallisen minän ja minäsubstanssin välistä eroa. Ei tarvitse muuta kuin ajatella ensin itseään korkeampana minuutena ja kysyä: Mikä on tämä minuus? — Silloin alkaa sillä, että 'minä olen se ja se, Pekka se ja se'. — Sitten voi luetella itselleen koko persoonallisen minänsä

sisällön. 'Minä olen sellainen ruumis; minulla on sellaiset ominaisuudet; ajattelen ja tunnen sitä ja sitä; minä olen koko tuo persoonallisuus.' — Ihminen ottaa kuin käteensä tuon persoonallisuutensa, ja kun hän on saanut sen sisäisen katseensa eteen, silloin alkaa siitä luopua: 'En minä ole tuo käsi ja jalka, en ole niitä ja niitä. En ole tuo ruumis ollenkaan.' Ja hän tuntee: 'En ole noita ajatuksia, tahdonilmauksia ja himoja ja haluja; en ole oikeastaan koko Pekka ollenkaan.' — Hän eliminoi omasta minätajunnastaan koko sen persoonallisuuden, johon on pukeutunut. Ensin hän sanoi olevansa Pekka, mutta sitten sanoo; 'En ole tuo Pekka, vaan olen minä. Koko minäni voisi asua toisessakin ruumiissa, vaikkapa esimerkiksi jossakin eläimenkin ruumiissa, mutta minä olisin silti minä. Vielä voisin ajatella asuvani kuninkaan tai keisarin, maankiertäjän tai kerjäläisen ruumiissa. Minä voisin kuvitella sitä. Ja siis kaikki nuo ilmennykset, joihin voin olla pukeutunut, eivät ole minä. En voi olla niitä kaikkia, olematta samalla yksi niistä, siis jotakin muuta kuin nuo miljoonat ihmiset, jotka ovat olemassa.' — Muistanette kuinka Vanhassa testamentissa kerrotaan Mooseksen kysyneen Jumalan nimeä, jolloin tämä vastasi hänelle: "Minä olen se mikä minä olen". Se on Jumalan nimi, sanotaan Vanhassa testamentissa. Ja me joudumme siihen lopulta, kun tutkimme itseämme, — minä vain olen. Näin mietiskellessämme voimme huomata eron tuon minä-substanssin ja nykyisen persoonallisen minän välillä. Ja sillä tavoin voi ymmärtää, että tuo persoonallinen minä on silta, — samalla todellisuus ja harha —, joka yhdistää tuon varsinaisen korkeamman minän tuohon alempaan. — Tämän alemman minän käyttövälineistä puhuessamme, sen nelinäisydessä mainittu prinssiippi 'praana' on ainoastaan ihmisen assimiloiman kaikkiallisen elämänvoiman, aurinkoenergian eli dshiiivan muunnos. Sitä sanotaan praanaksi ihmisen yhteydessä. Se aurinkoenergia on meille välttämätön. Se on se elämänvoima, joka virtaa meidän käyttövälineissämme.

Kun puhumme kaama-manaksesta, tuohon sanaan liittyy käsite mentaalisuudesta; manaksessa oleva äly, järki, ajattelu, ajatusruumis. On kuin siitä olisi olemassa lanka persoonalliseen minään. Se on koko tämän asian toinen puoli, joka käytännöllisessä okkultismissa tulee esille silloin, kun tutkimme ihmisen kehitystä. Jos nyt muistamme tuon asian ja osaksi sen edellyttämän ajatuksen, että se jumalallinen minuus, joka syntyy silloin, kun eläimestä syntyy ihminen, jokin joka odottaa kehitystä, joka odottaa, että se voisi laajeta eräänlaiseksi graalmaljaksi, — se inhimillinen minämme on alati kehittyvä olemus —johon Kristus voi tulla, silloin meidän täytyy kysyä, millä tavoin se voi kehittyä. — Ensiksi voi sanoa sen kehittyvän sillä tavoin, että se ruumistuu tähän näkyvään maailmaan aina silloin heijastuen persoonalliseksi minäksi kussakin ruumistuksessa. — Mutta miten se kehitys vielä lisäksi tapahtuu? Onko se tuo meidän inhimillinen minuutemme, joka on syntynyt eläimestä, tuo ajatus-, tunne- ja tahto-olemuksemme, onko se järjellisesti kehittynyt? Onko siinä manas kehittynyt? Onko se hyvin järkevä nerokas olento, vai onko se älytön, vähän lapsellisen tyhmä? — Jos me olemme yhtä mieltä siitä, ettei se ole täysin järkevä, ymmärrämme, että jälleensyntymisen tarkoituksena on kehittää järkeä tuossa meidän minuudessamme. — Miten tämä järjen kehitys tapahtuu; kuinka se käy päinsä? Mikä se on, joka tekee nuo kokemukset mahdollisiksi? Mikä tai kuka siinä siis on se, joka kokee? Tuo meidän varsinainen inhimillinen kuolematon minämmekö tuon kokemuksen tekee? Onko tämä kokemusten hankkiminen, joiden avulla siis järki kehittyy, riippuvainen ainoastaan ulkonaisista olosuhteista, vai voiko ihminen sitä auttaa? — Alkutaipaleella tietenkin inhimillinen persoonallinen minä on siksi heikko, ettei se osaa lisätä mitään voimia tuohon ulkonaisen elämän kasvavaan voimaan. Se ottaa vain vastaan kokemukset ja havainnot, ja siitä sen äly kehittyy. Itse se ei osaa jouduttaa kehitystään. Se on niin kuin lapsi, joka ensimmäisinä vuosinaan vain katselee ja ihmettelee... Tavallinen

lapsi tarvitsee pitkäkhön rauhallisen ajan, jolloin ulkonainen maailma kehittää häntä sen avulla, mitä hän näkee. Vasta kun tulemme täysi-ikäisiksi, voimme ajatella, että itse kehittämme järkeämme.

Miten tämä järjen kehitys sitten vaikuttaa näihin ihmisen käyttövälineisiin? — Sitä on ehkä ilman muuta vaikea selittää. Kun käytännöllisen okkultismin kannalta tarkastelemme ihmisen ilmennyttä olemusta, voimme huomata, että ihmisellä on oikeastaan kolme ruumista, nimittäin fyysillinen, eetterinen ja sitten jokin sellainen auran tapainen, jota nimitämme astraaliruumiiksi eli sieluruumiiksi, joka ilmentää hänen sielunelämänsä tunnetta ja ajatusta. — Millä tavoin ihminen kehittyy alkeellisestä elämästä ylöspäin? — Ensinnäkin siksi, että hänellä on tuollainen sieluruumis, että hänen sielussaan tapahtuu jotakin. Siinä on aluksi pieniä heikkoja tuntemuksia. Ehkä hän samalla näkee jotakin. Mutta se, mikä varsinaisesti kuuluu hänen sielunelämänsä, on se, että nämä kuulemiset, näkemiset, kosketukset herättävät hänessä tunteita, ensin alkuperäisiä, jotka sitten kehittyvät. Samoin on myöskin ajatusten laita, mutta nämä ajatukset käyvät käsi kädessä hänen persoonallisen minänsä kanssa. Jos katselemme eläintä, sillä on myös kaikenlaisia tunteita, mutta siinä näemme hyvin vähän ajatusta. Ei juuri mitään ajatusta, sillä eläimellä ei oikeastaan ole mitään persoonallista minää. Kotieläimessä ehkä voi havaita joitakin minuuteen viittaavia ajatuksia ja kaikenlaisia tunteita; himoja, haluja, pelkoa, vihaa, rakkautta ja sen sellaista. Alkuperäisessä ihmisessä on myöskin näitä tunteita, mutta rinta rinnan alkaa ilmetä myös ajatuksia, koska persoonallinen minä katselee noita tunteita ja selittää noita ajatuksia. Sen tähden voi sanoa, että se sieluruumis, joka on ihmisellä, muuttuu ihmisen persoonallisen minän kautta myös ajatusruumiiksi; se mikä on ollut tunneruumis, muuttuu ajatusruumiiksi. Toisin sanoen ihmisen aurassa voi erottaa tunne- ja ajatusruumiin. Nykyaikaisessa ihmisessä tunne on hyvin suuri probleema, vaikka tunnetta on vähemmän, ajatusta hyvin

suuressa määrin. Ihminen itse täten kehittyessään luo itselleen tuota mentaaliruumista; ihminen itse oman persoonallisen minänsä avulla yhtä mittaa luo älypuolta omassa sieluruumiissaan; samoin myös uusia tunteita, sillä ne kulkevat käsi kädessä. Niin kuin noista esimerkeistä näemme, niin villi-ihmisellä sen sijaan näkyy tunnetta suuressa määrin ja ajatusta tuskin lainkaan. Jo hänen pääkallonsa ulkonaiset piirteet, etenkin otsa, tuovat mieleemme, — niin kuin me sanomme — että hän on hyvin tyhmä. Kysymme: Onko jompikumpi noista saavuttanut inhimillisen päämäärän? Kuinka ihmisen oikeastaan pitäisi elää ja olla? — Ihminen ei ole olento, jonka pitäisi oppia ajattelemaan tunteiden kustannuksella, että hän olisi hyvin looginen, kylmä ja tunteeton. Täydellinen ihminen ei ole sellainen. Jos sattumalta saisi nähdä täydellisen ihmisen, niin huomaisi, ettei hänessä ole ollenkaan tällaisia ilmiöitä, vaan hänessä on ilmennyt täydellinen harmonia. Kun hänen auransa pysyviä muotoja katselee, niin huomaa, että kaikki on 'pyöreähkö', ja värimuodostumat siinä pyrkivät asettumaan sellaisiin kontuureihin, että ne eri olemuspuolet hänessä, jotka sieluruumiissa näkyvät väreinä, ovat sopusointuisia; hänen sieluruumiinsa on kuin äärettömän kaunis taivaankaari, — ei niin kuin pilvirykelmä. Juuri se ero on olemassa tavallisen ihmisen ja täydellisen ihmisen sieluruumiin välillä. Tavallisella ihmisellä on pilvimuodostumia ja päivänpaistetta, jota vastoin täydellisessä ihmisessä on taivaankaari. Hänen sieluruumiinsa on kuin kantele, jota auringon valo soittaa — ja auringon valo näkyy. Ne värit ovat kuin itse itsessään olemassa ihmeellisinä ja hienoina. Ihmisen sieluruumis on täten jokin, joka kasvaa aikojen vierieessä ja muuttuessa sillä tavoin, että siinä ajatuspuoli yhtämittaa lisääntyy. Sen tähden nykyaikainenkin okkultismi puhuu kahdesta ruumiista; astraali- ja mentaaliruumiista, vaikka ne ovat pohjimmiltaan yhtä ja samaa sieluruumista.

Kun ihminen tulee totuudenetsijäksi, merkitsee se sitä, että hän tahtoi si jouduttaa kehitystään, liittää oman tahtonsa elä-

män tahdon yhteyteen. Mitä tämä merkitsee todellisuudessa, kun ajattelemme näitä hänen olemuspuoliaan? — Kuvitelkaamme, että olemme kaikki selvänäkeviä, kun tahdomme ja tiedämme, että tahdomme kasvattaa itseämme ja liittää omat voimamme luonnon kehittävään voimaan. Persoonallinen minä on se, joka silloin kääntyy Kristuksen puoleen, siis ikään kuin oman korkeamman minänsä välityksellä kääntyy sen henkisen todellisen minän puoleen. Se on Kristus, suuri minä, henkinen aurinko, jonka pitää paistaa minuun. — Persoonallinen minä avaa kuin kukkansa lehdet henkiselle aurinolle, joka voi paistaa todellisen minän kautta; ja siten se paistaa hänen persoonalliseen minäänsä. Hän kääntää nyt huomionsa käyttövälineisiinsä ja ajattelee: ‘niitä minun pitää kasvattaa’.

Nyt me tulemme ensimmäiseen varsinaisesti käytännölliseen kohtaan, josta minä tahdon kuulla teidän sanovan jotakin, siis vastaavan kysymyksiini. — Kun te tulitte teosofian yhteyteen ja teistä tuli totuudenetsijöitä, jotka tahdoitte päästä selville omasta itsestänne, kasvaa henkisesti, kehittyä ja tulla hyväksi ihmisiksi, niin kysyn teiltä nyt, millä tavalla tämä teosofinen elämänymmärrys, minkä te olette saavuttaneet, on vaikuttanut teidän elämäänne? Onko se saanut aikaan muutoksia ulkonaisessa persoonallisessa elämässänne? En silloin ajattele niinkään ajatuselämää, ajatuksia, sillä tulemme juuri siihen, että totuudenetsijä ottaa vastaan valon auringolta ja tahtoo tulla hyväksi ihmiseksi elämässään. Millä tavalla teosofia vaikuttaa teidän elämäänne? Ei siis ainoastaan sitä, millä tavalla teosofinen elämänymmärrys kirkastaa meidän ajatuselämäämme, sillä mehän tulemme nyt siihen, että jos henkinen tieto on todellista, silloin sen pitää vaikuttaa käytännön elämään. Mitä hyvää olemme saaneet aikaan; olemmeko sisäisesti muuttuneet; onko meissä hyvä tullut esille, olemmeko auttaneet toisia ihmisiä...? Meidän pitää itse tutkia itseämme, onko teosofia vaikuttanut mitään meihin. Onko se vain jotakin filosofiaa, jonka valossa me voimme

turvallisesti tarkastella maailmaa — istua kuin tynnyrissä ja katsella sieltä ulos? Onko teosofia vaikuttanut käytännössä? — Jos se ei ole vaikuttanut, niin mitä voisitte tehdä, että se vaikuttaisi myös käytännössä?

21.6.1926

Tunneolemuksemme järkevöittäminen

Aluksi tahtoisin luoda silmäyksen tähän asiaan, josta on ollut puhetta, ja antaa teille, jos mahdollista, jonkinlaisen yleispätevän selvennyksen — ei tietenkään mitään henkilökohtaista näkemystä, sillä sellaisethan voivat olla hieman erilaisia, mutta — aivan yleispätevän, jonka jokainen sitten tulkitsee itselleen. Kuten muistamme, on meillä ollut puhetta siitä, että me ihmiset saamme kehityksessämme tehdä ensimmäiseksi työtä järjen valistamiseksi. Tuo persoonallinen minä, joka on korkeamman henkisen minän ja alemman käyttövälineen keskiläällä, luo koko ajan sieluruumiiseen ajatusruumista, muodostaen siis auran koko ajan ihmisen vaelluksen aikana ajatus-substanssia. Jos alussa on ollut ainoastaan tunnetta, niin nyt muodostuu ajatusainetta enemmän. On tietenkin huomattava, että tunne ja ajatus kulkevat rinnakkain; mutta tietoinen ajatus syntyy kehityksen kuluessa. Sitä ei ole ennestään heti alussa olemassa. Meidän persoonallinen minämme luo koko ajan niin sanottua mentaaliruumista siihen astraaliruumiiseen, joka meillä on ennestään, ja tämä luominen ei tapahdu ainoastaan näkymättömässä maailmassa. Jos se tapahtuisi vain näkymättömässä maailmassa, silloinhan me yhtä hyvin voisimme elää ainoastaan astraaliruumiissamme, mutta se tapahtuu koko fyysillisen olemuksen nojalla; olemassaolo tässä maailmassa on se, joka herättää meissä ajatuksia. Sen tähden tämä oleminen fyysillisessä maailmassa on välttämätön. Jos olisimme ainoastaan astraalimaailmassa, emme voisi emmekä osaisi muodostaa mitään ajatuksia. Jos kysytte miksi näin on, niin okkultiselta kannalta voi vastata, että astraalimaailmassa tunteet vaihtuvat niin äärettömän nopeasti, ettei ennätä tulla

mitään ajatuksia. Jos me laskeutuisimme ainoastaan astraaliruumiiseen, niin olisimme kuin meressä, eikä silloin muodostuisi muotoja, ainoastaan elämän pyörteitä. Sen tähden ihmiselle on välttämätöntä syntyä tällaiseen näkyvään maailmaan, jossa on fyysillinen ruumis, sillä sen avulla tulee astraaliruumiiseen tunteita, jotka pysyvät. Ja se, että ne pysyvät, aiheuttaa tästä ihmiselle persoonallisen havainnon. Jos olisimme vain astraalimaailmassa, mitä me näkisimme? — Me emme oikeastaan osaisi nähdä mitään, sillä kaikki näkeminen astraalimaailmassa riippuu siitä, että osaamme keskittää ajatuksia. Jos meillä olisi havaintokyvyt siitä, merkitsisi se, että havaitsisimme vain kaikkea toinen toisensa perästä. Sanoikaamme, että jos kuulisimme ääniä, niin me kuulisimme miljoonia ääniä toinen toisensa perästä yhtämittaa, emmekä saisi mistään kiinni: ei väreistä, muodoista ja sellaisesta. Sillä tavoin primitiivistä se olisi astraalimaailmassa. — Tämähän on ainoastaan teoriaa, sillä todellisuudessa ei ole näin; me olemme ihmisiä, jotka emme joudu sillä tavoin astraalimaailmaan. Nyt me opimme ajattelemaan tässä fyysillisessä maailmassa. Tämä maailma on rakennettu siten, että esimerkiksi tuo järvi pysyy tuossa; ei se ole yhtäkkiä muuttunut kaupungiksi ja siten hirmuiseksi tulipalloksi. Mitä se olisi, jos ei olisi mitään pysyvää? Nyt kun sitä katselee, se pysyy järvenä. Ja silloin meissä herää ajatus, mielle; järkemme kehittyä tässä fyysisessä maailmassa sen tähden, että tämä on kiinteää järkeä. Sillä tavoin siis elämien vieressä muodot ja ajatuskyky kasvavat ajatusruumiiksi; astraaliruumis hienostuu siten, että muodostuu mentaaliruumis. Jos okkultisesti katselee ihmistä ja näkee tuon auran, niin huomaa eron astraali- ja mentaaliruumiin välillä. Ero on siinä, että astraaliruumis on karkeampi ja rumempi, ikään kuin paksuista väreistä koostunut. Siinä on paljon tulta, tulenloimua. Kun katselee mentaaliosaa, niin siinä on enemmän valoa. Erotus on siis siinä, että tulenloimu on astraaliruumiissa ja valo mentaaliruumiissa. Ne ovat väreissä, jotka vaihtelevat ajatusten mukaan niin, että itse muut-

tuminen tapahtuu mentaaliruumiissa. Me erotamme mentaali- ja astraaliruumiin toisistaan siten, että näemme, kuinka mentaaliruumiissa olevat värit ovat hienommat, läpinäkyvämmät ja kirkkaammat kuin astraaliruumiin värit.

Kun ihminen on kulkenut monen elämän läpi ja tullut totuudenetsijäksi, kokee hän persoonallisessa minässään suuren muutoksen. Hänellä on ollut kokemuksia ja häneen on kerääntynyt siksi paljon ajatuksia, että hän on ruvennut kysymään totuutta, kaiken tarkoitusta ja sisällystä. Silloin tämä persoonallinen minä kääntyy korkeamman minän puoleen. Sen katse ei enää kohdistu yksinomaan alempaan ulkopuoliseen maailmaan, se ei pane merkille ainoastaan alempaa persoonallisuuttaan, vaan katsoo ylöspäin. Ihminen alkaa tuntea yksilöllisyyden kaipuuta, toteaa persoonallisuuden kaipuun, Jumalan ikävöimisen, totuuden tiedon tavoittelemisen Jumalan yhteydessä kasvaakseen siinä samalla itse todelliseksi ihmiseksi, joka tietää mikä hän on. — Olemmehan panneet merkille, että kaikki, jotka täällä ovat puhuneet, ovat kertoneet siitä, kuinka he näkevät, aavistavat ihanneihmisestä jotakin sellaista, mihin hekin tahtoisivat pyrkiä. Samalla he ovat huomanneet, kuinka kaukana he ovat siitä ihanteesta, mutta myöskin melkein kaikki ovat tunteneet, että jokin muutos on heidänkin elämässään tapahtunut. Joku on tullut suvaitsevammaksi, toinen lempeämmäksi ja rakastavammaksi. Toiset ovat oppineet hillitsemään itseään, toiset ovat päässeet hermostumisestaan. Tuollainen havainto oman itsensä suhteen vie silloin tämmöiseen vertailuun, joka osoittaa, että he ovat siis päässeet täten joihinkin saavutuksiin, jos he ovat luoneet katseen itseensä.

Jotta sitten taas ymmärtäisimme seuraavia asioita, täytyy meidän sanoa, että tämä työ, jota ihminen tekee, kun hän varsinaisesti tulee totuudenetsijäksi ja kasvattaa itseään, kun hän on tullut todellisen maailmankatsomuksen, teosofian yhteyteen, on sitä työtä, jota voi vanhaan tuttuun tapaan sanoa Pyhän hengen työksi. Pyhä Henki vaikuttaa meissä silloin tuol-

la pitkällä taipaleella, kun järkemme kehittyi aivan kuin meidän tietämättämme. Mutta kun meistä tulee totuudenetsijöitä, silloin me rukoilemme Pyhää henkeä ja joudumme Jumalan Pyhän hengen yhteyteen. Me kaipaamme totuutta, ja totuuden Pyhä Henki vastaa meille. Se on totuuden loistava aurinko, Jumalan Pyhä Henki, joka vastaa meidän sielumme rukoukseen silloin, kun pyydämme valoa ja pyydämme, että se loistaisi meihin. Silloin on tärkeää, ettemme tee syntiä Pyhää henkeä vastaan, vaan annamme sen Pyhän hengen tulla luovaksi voimaksi; annamme sen tunkeutua meihin, vaikuttaa siis meidän persoonallisuuteemme, alemman persoonallisuutemme käyttövälineisiin, ettemme tyydy ainoastaan katselemaan ja filosofoimaan, vaan annamme Pyhän hengen valon tunkeutua läpi koko olemuksemme, annamme sen kehittää ja nostaa meitä. Pyhän hengen valon pitää loistaa meihin ja meidän kauttamme ulos maailmaan. — Se on ainoa tapa ihmisen kehittämiseksi. Se merkitsee käytännössä sitä, että kun joutuu totuuden, teosofian, oikean elämänymmärryksen kanssa yhteyteen, niin ei tämä elämänymmärrys sitten herkästi meissä unohdu, kun se tapahtuu vuorovaikutuksessa ajatusten ja tekojen välillä. Jokainen on saanut kokea, että ajatukset eivät synny meissä muuten kuin fyysillisen maailman välityksellä. Sen tähden, kun meistä tulee totuudenetsijöitä, Pyhä Henki ei voi meissä vaikuttaa, elleivät ajatukset muutu teoiksi ja teot synnytä uusia ajatuksia. Toisin sanoen täytyy elää tuon Pyhän hengen inspiratsioonin mukaan; se minkä totuudeksi havaitsemme ja ymmärrämme, se meidän täytyy elää teossa. Silloin nämä teot hedelmöittävät mentaaliruumistamme niin, että siitä puhkeaa uusia totuudennäkemyksiä. — Jos me kysymme, miten tämä nyt koskee aivan erikoisesti meitä teosofeja, niin minä tämän yhteydessä annan tuon neuvon, josta mainitsin. Ensimmäiseksi se koskee sitä näkemystä, joka meissä syntyy kun käännämme katsemme totuuden puoleen, Jumalan puoleen, Pyhän hengen puoleen. Silloin meistä heti tuntuu, että meidän täytyy tulla täydellisiksi ihmisiksi. Ja

kun me sitten hieman tarkemmin ajattelemme, mitä se merkitsee, niin tietenkin voimme sanoa sen merkityksen olevan siinä, että me näemme olennon, joka jollakin tavoin elää maailmassa, elää satumaisen ihanasti, hyödyllisesti, kauniisti ja puhtaasti. Hän auttaa koko maailmaa siten kuin meidän ihanneihmisemme tekee. — Voi sanoa, että me näemme mestariihanteen, historiallisen henkilön ihanteemme, ja silloin heti näemme, että jos me olisimme kuin Jeesus Kristus, niin täydellinen kuin hän, niin meidän elämämme täällä maan päällä olisi silloin siunauksellinen, maailmaa auttava ja nostava voima. Me tekisimme aina vain hyvää. Me olisimme täydellisiä ihmisiä, eikä meillä olisi mitään heikkouksia. Emme silloin lankeaisi mihinkään kiusauksiin; voittaisimme ne kaikki niin kuin Jeesus Kristus. Me kulkisimme maailmassa siunaten ja auttaen ja saaden kaikkea hyvää aikaan.

Kun me näin käännämme katseemme tuohon täydelliseen ihmiseen, silloin näemme, ettei elämä olekaan mitään, jos se olisi pelkkää uskoa siihen, että yksi on ollut täydellinen ihminen, — minä en voi tulla täydelliseksi. Eikä elämä liioin ole mitään, jos vain uskon, että tulen joskus täydelliseksi, eikä sitten muuta. — Ei se ole niin, vaan todellinen elämä on sitä, että meidän pitää pyrkiä siihen täydellisyyteen. Emme me voi sitä tosin yhdessä hetkessä saavuttaa. Emme ole täydellisiä samalla kun näemme ihanteen. Kun sen aiheuttama ensimmäinen hurmiotila valtaa meidät suuressa riemussa, voimme hetken uskoa, että me olemme jo täydellisiä. Tuona hetkenä ehkä olemme täydelliset. — Mutta sitten on edessämme jokapäiväinen elämä, ja me huomaamme, ettemme olekaan saavuttaneet sitä täydellisyyttä ja sen hedelmää, sillä yritettyämme yhtä ja toista, kysymme ennen pitkää, millainen meidän elämämme pitäisi oikeastaan olla. Tätä myöskin vanhempana ajattelemme ja kysymme: ”Ovatko edellytykset tämmöiset, ovatko ne tyydyttävät; eikö sielumme kaipaa muuta?” Silloin näemme, että sielumme kaipaa jotakin vielä ihanteellisempaa. — Ja nyt annan teille ensimmäisen okkulti-

sen neuvon, joka on hyvin tärkeä: ”Asetuttuanne hiljaisuuteen, koettakaa kuunnella, mitä hiljaisuuden ääni puhuu. Siinä se puhuu jokaiselle totuudenetsijälle, jos hän asettuu hiljaisuuden tilaan ja kysyy: ‘Mitä minä voisin tehdä? Mikä olisi oikein se ihanteellinen elämä, jota minä tahtoisin elää, joka vastaisi kykyjäni ja olisi ominainen minulle? Enkö kykenisi parempaan kuin tähän, mitä nyt teen? Eikö jumala tahtoisin minun tekevän jotakin kauniimpaa ja suurempaa?’ — Jokainen ihminen tuntee, että hänessä on Jumala, joka tahtoo elää tiettyllä tavalla. Silloin meidän on asetuttava tähän hiljaisuuteen ja kuunneltava Pyhän hengen ääntä. Saamme ehkä vuosikautia yhä uudelleen asettua tähän hiljaisuuteen, kuunnella ja ajatella: Herra, minun sieluni on väsynyt tähän elämään. — Ja silloin voi Pyhä Henki näyttää hänelle sitä kaunista elämää, jota hänen pitäisi elää. Kun olemme tämän nähneet, niin tätä elämämme ihannekuvaa tulee meidän silloin hiljaisina hetkinä ja niin usein kuin mahdollista mietiskellä. Se meidän tulee pitää mielessä.

Mutta pitääkö ryhtyä heti tätä toteuttamaan? Ei, vaan sitä on pidettävä mielessä ja mietiskeltävä. — Mitä meidän on siten tehtävä fyysillisesti? Se on toinen asia, joka koskee sitä, että käänämme katseemme korkeamman minän, totuuden hengen puoleen. Jos olemme nuoria, elämä on edessämme; mutta jos näemme tuon todellisen elämämme, ihanteellisen elämän, niin meidän on sitä mietiskeltävä. Mutta on uskottava siihen, että sellainen on oleva minun elämäni tässä elämässä ja pian. Kuitenkin me jo nuorinakin olemme aina jossakin puuhassa tai toimessa, jossakin työssä; olemme koulussa, opiskelemassa; myöskin nuoret voivat olla keskellä ansiotyötä tässä elämässä; mutta vanhemmat ihmiset ovat aina sentään mieluisassa ansiotyössä. — Silloin hyvin monelle ihmiselle, kun hän näkee tuon ihanteellisen elämän, jota pitäisi elää ja siihen uskoa, tulee ajatus: Nyt minä ryhdyn siihen. Hän päättää jättää tähänastisen toimensa ja ryhtyä tähän uuteen työhön. Se saattaa jollekin onnistua, mutta hänen täytyy olla

harvinaisen voimakas olento, persoonallisuus, yksilö, jos hän voi tehdä tämmöisen ‘äkkileikkauksen’, jos hän voi ollessaan esimerkiksi professori ajatella: ‘Minun silmiini kuvastuu vaeltavan apostolin elämä. Minkä tähden minä olisin tässä yliopistossa professorina niiden joukossa, jotka istuvat siinä sen tähden, että se kuuluu heidän yliopistollisiin velvollisuuksiinsa. Miksi minä olisin tuollainen professori.’ Joku kuningas voisi ajatella: ‘Miksi minä istuisin tässä valtaistuimella, kun minulla ei kuitenkaan ole todellista valtaa, ja tehtävänäni on vain allekirjoittaa joukko papereita ministereiden hallituksessa, jossa pitää esiintyä komeissa puvuissa. Minkä tähden minun on tätä tehtävä? Minun silmiini kuvastuu kerjäläisen ja maankiertäjän, sellaisen ihmisen elämä, johon ei sisälly mitään näistä touhuista.’ — Muutamat ihmiset ovat niin voimakkaita, että jättävät jopa valtaistuimen. Tolstoi teki niin ja Buddha teki niin, mutta jokainen ihminen ei kykene siihen. Kaikilla ei ole niin suurta moraalista voimaa. — Annan tässä neuvon, joka on ehkä muuhunkin soveltuva. Jos nuo tässä esitetyt professori ja kuningas olisivat jättäneet velvollisuutensa täyttämättä, jos heidän karmassaan oli jotakin jäänyt suorittamatta, niin se tulee heidän eteensä vielä vaikeampana, sillä ihminen ei saa jättää mitään loppuun suorittamatta, joka hänen karmalliseen tehtäväänsä kuuluu. — Joku saattaa nytkin ajatella: ‘Voi, kuinka raskasta tämä elämä on, kuinka minun täytyykään raataa tämän perheeni elatukseksi. Eiköhän olisi parempi ja paljon hienompaa, että jättäisin nykyisen työni ja lähtisin reppu selässä kiertämään maailmaa ja myyskentelemään jotakin; mitä minä noista lapsista ja vaimosta.’ — Sanoisin tuohon edeltäkäsini, että hän erehtyy, sillä hän ei saa jättää karmallista velvollisuuttaan täyttämättä, jos hänen lapsensa ovat pieniä ja tarvitsevat hänen huolenpitoaan. Hän erehtyy, jos hänen vaimonsa ja lapsensa eivät ole ymmärtäneet häntä. Huomatkaamme, että jos tämmöisessä tapauksessa perheen isä tuntee velvollisuudekseen lähteä, niin hänen vaimonsa ja lapsensa pyytävät häntä jäämään. Jos he eivät silloin siunaa

häntä, niin tämä hänen 'leikkauksensa' on liian aikainen. Hänellä on vielä karmallisia velvollisuuksia suorittamatta, ja jokaisella ihmisellä, jolla ei ole esimerkiksi Buddhan mahdollisuuksia, on itse asiassa maailmassa karmallisia velvollisuuksia, jotka odottavat suorittamista. — Mitä nyt siis sen ihmisen pitää tehdä, joka tuon ihanteen näkee; ihanteen, joka on valannut hänen ajatuksensa? — Minä sanoin äsken, että hänen pitää uskoa siihen ihanteeseen sen tähden, että usko valmistaa sen toteutumista, niin kuin Heprealaiskirjeessä sanotaan, että usko on näkymättömien asioiden elinehto, eli, että se, mikä on näkymättömissä, tapahtuu näkyvässä, kun meissä on usko. Meidän pitää uskoa ja odottaa; silloin tuon ihanteellisen elämän toteuttaminen tulee ihmiselle mahdolliseksi. — Mitä sillä aikaa on tehtävä? — On suoritettava karmallinen velvollisuutensa loppuun. Ja se merkitsee silloin käytännössä sitä, että jos ennen olimme hutiloivia ja huolimattomia, niin nyt me siinä suhteessa muutamme. Tulemme sellaisiksi, että mikään ei saa lähteä käsistämme, ennen kuin se on tehty niin hyvin kuin mahdollista. Mikään meidän velvollisuusistamme ei saa tulla laiminlyödyksi. Me tulemme nyt velvollisuusihmisiksi, jotka täytämme kiitollisilla kaiken, mitä eteemme asetetaan. Me olemme kiitolliset siitä, että saamme maksaa velkamme. Siis, vaikka minun työni on mikä tahansa, niin teosofinen elämänymmärrys vaikuttaa sen, että teen kaikki huolellisesti ja omantunnontarkasti; tulen täsmälliseksi ihmiseksi, niin ettei mikään saa minulta unohtua. Minä olen toisin sanoen luotettava olento. — Hän ei enää puhu niin paljon kuin ennen, hän tulee hiljaisemmaksi ja harvasanaisemmaksi, ei niin paljon puhu, mutta suorittaa velvollisuutensa erinomaisen täsmällisesti. Se on ensimmäinen askelemme käytännöllisen okkultismin tiellä alempaan persoonallisuuteen nähden; tulla velvollisuusihmisiksi, joka ei pidä velvollisuuden täyttämistä minään murheen taakkana, josta pitää valitella ja huutaa maailmalle, kuten jotkut ihmiset tekevät. — jos me olemme oikeita teosofeja henkisesti, me otamme sen ristin kannettavaksem-

me, joka meillä on. Me otamme sen velan maksettavaksemme, joka meillä vielä on. Se on ilomme, ja siitä me olemme kiitolliset; emme suinkaan siitä valita, vaan tulemme vaite-
liaksi siinä suhteessa. Iloitsemme siitä, että meidän osaksemme on jotakin asetettu, jonka saamme maksaa, jotta tuo uusi ja korkea ihanne saisi sitten tulla meidän luoksemme. Sen tähden me tulemme huolellisiksi, tarkkaavaisiksi, — toisin sanoen luotettaviksi. Jos esimerkiksi olisimme vapaamuureita ja meille sanotaan, ettemme niistä asioista puhu muille, niin me emme puhu; tai me ymmärrämme, että kaikesta, mikä koskee henkistä elämää — josta vapaamuurariuskin on heijastus — ei puhuta. Kaikki ne asiat, mitkä koskevat henkistä elämää, ovat niitä asioita, joista emme puhu, mikäli se koskee meidän omaa persoonallisuuttamme; etten sanoisi esim., että ‘minä olen vapaamuurari’, tai muuta sellaista. Emme kerskaille, sillä me olemme mahdollisimman suuressa määrin luotettavia olentoja. — Se on tuo ensimmäinen suuri vaikutus, joka on teosofisella elämänymmärryksenä. Minun täytyy olla luotettava ihminen, joka täyttää kaikki velvollisuudet. Se on näkyvä tulos. Samalla silloin pilkistää aivan kuin pilven raosta aurinko näkyviin. Me tulemme hyviksi, suvaitseviksi ja jaloiksi. Mutta muistakaamme, että se velvollisuusihminen meissä ei saa olla raskas. Se ei ole teosofi, joka vaatii toiselta lakia. Kun me olemme todellisia velvollisuusihmisiä, niin me emme vaikuta pelkästään sanaa käyttämällä, vaan myös siten, että itse olemme esimerkkinä täsmällisyydestä ja luotettavuudesta. Siitä toiset oppivat. — Sanoillakin voi tosin toisia auttaa, sanoa esimerkiksi näin: ‘Tässä sinä erehdyit; et ollut täsmällinen ja luotettava. Vaikka sinä olit luvannut tulla maksamaan velkasi, niin et kuitenkaan tullut. Oletko teosofi? — Sinun olisi pitänyt tulla edes puhumaan. Et saa jättää minua ihmettelemään, että et maksakaan. Tulisit minulle edes sanomaan: ‘Rakas veli, minä en voinut silloin tulla.’ — Näin rehelliseksi ja velvollisuutensa tunteviksi meidän pitää tulla, sillä muutenhan teosofia on vain jotakin filosofiaa. Mutta kun se

kehittyä okkultismiksi, se tekee meidät hyvin heränneiksi tässä näkyvässä maailmassa, kriittisiksi ja näkeviksi siitä, miten ei pidä olla — ettei olisi pahansuopuutta, vaan auttamisen halua. Mutta me emme saa unohtaa liioin sitä, että ihanteen pitää aina näkyä, ja pitää olla siitä tietoinen, niin että kun suoritamme hyvin karman, mikä meillä on, niin olot muuttuvat. Ei silloin tarvitse hyökätä kenenkään kimppuun, ojentaa asetta toista kohti ja vuodattaa verta. Me odotamme. Ja varmasti silloin, kun me ulkonaisesti täydelleen suoritamme kaikki velvollisuutemme, yhtämittaa mietiskelemme ihannetta ja pidämme mielessämme sen, minkä olemme nähneet oman tehtävämme suhteen, — niin se toteutuu. Emme vaadi lakia, vaan noudatamme Jeesus Kristuksen neuvoa, kun hän sanoo. ”Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin tämä kaikki teille annetaan.”

Näin on, kun näemme ihanteen ja uskomme siihen. Kun me mietiskelemme sitä ja uskomme siihen, niin meidän ulkonaiset olosuhteemme itsestään muuttuvat. Ne muuttuvat itsestään, ilman että meidän täytyisi kääntää mitään nurin. Mutta me emme saa hellittää mitään uskossamme. Tuo hellittämisen halu voi tulla ihmiselle, luopuminen siitä uskosta, kun hän katselee, että koko maailma on ulkopuolella sitä ihannemaailmaa eikä välitä siitä. Se olisi hirmuinen erehdys. Hänen pitää aina yhtä mittaa uskoa ihanteeseen ja siihen tehtävään, jonka hän on nähnyt itsensä suhteen. Totuuden henki on puhunut: ”Se ja se on oleva sinun elämäsi.” — Kun hän näin sitten vähitellen maksaa velkansa, taivaat aukenevat, ja se hetki tulee itsestään, jolloin hän saa ryhtyä suorittamaan suurta tehtävänsä. Tämä on siis Pyhän hengen työtä. Me tulemme Jumalan hengen —, Jumalan Pojan elämään. 22.6.1926

Jumalallisen veljesrakkauden koulussa

Olemme nähneet kuinka ihminen täällä maan päällä on sangen omituisessa asemassa. Hän on toiselta puolen koulussa, jossa häntä opetetaan ulkonaisten tapahtumien kautta, mutta toiselta puolen hän on kehittynyt tähän itse kasvattamalla itseään. Me olemme jo nähneet, miten tämä toinen puoli toteutuu ihmisen älyn suhteen. Hänen minänsä kehittyy parhailaan hänessä siten, että ensin hänen persoonallinen minänsä itse kokee muodostaen ajatuksia ulkonaisten kokemusten kautta, mutta että sitten myöhemmin kehityksen taipaleella hän totuudenetsijänä alkaa tietoisesti kehittää järkeään ja älyään muodostaen ajatusmuotoja itselleen. Ja silloin on tärkeätä tietää, että uusia ajatusmuotoja ei synny, että ihminen ei siis itse osaa ottaa osaa luovasti oman ajatusruumiinsa muodostamiseen muuten kuin siten, että hän ymmärtää, että kaikki hyvät ajatukset, mitä hänellä on, on toteutettava fyysillisellä tasolla teoissa. Nuo ajatukset hän on saanut intuitsioneina, ne ovat aivan kuin siemeninä laskeutuneet häneen sisältä päin, ja jos niiden tulon hänessä eivät olisi vaikuttaneet hänen fyysilliset tekonsa, niin ne eivät idä. Mutta jos ne toteutetaan teoissa, niin ne synnyttävät uusia ajatuksia. Niinpä sitä ihmistä, joka yrittää tehdä jotakin, on aina kunnioitettava, vaikka hänen yrityksensä ei heti onnistuisikaan, sillä hän on kuitenkin silloin luomassa uusia ja parempia ajatuksia. — Eräs vanha ja hyvin merkillinen sana on omiansa valaisemaan tätä asiantilaa. Se on kreikkalainen sama 'hamartia', joka on käännetty monella tavalla. Raamatussamme se on käännetty sanaksi 'synti', mutta tuo kreikkalainen sana merkitsee nuolella ampumista maaliin, ja nyttemmin jokaista, joka kääntyy Kristuksen

seuraajaksi. Evankeliumissa sanotaan ihmistä syntiseksi; hänen pitää herätä, ja hänestä pitää tulla Kristuksen seuraaja. Ja mitä se 'syntinen' tarkoittaa? Hän on ihminen, joka tähtää maaliin, mutta ei osaa heti osua siihen maaliin. Hänen 'syntisyytensä' on siinä, ettei hän osaa, — mutta hän yrittää. Silloin hän kuitenkin on Kristuksen seuraaja. Ja se merkitsee, että hän mentaaliruumiissaan luo silloin uusia ajatuksia, sitä muodostaa, kehittää ja kasvattaa. Sillä siten, että hän yrittää toteuttaa fyysisessä elämässä niitä intuitsioneja, joita hän saa ylhäältä noilta prinssiipeiltä, hän saa uusia ajatuksia. Näistä asioistahan on ollut puhe jo aikaisemmin, ja se, mikä on muistettava, on, että ihminen on itse muovailemassa omaa mentaalista käyttövälinettään. Lopulta tuo hänen ruumiinsa tulee olemaan järkeä, koska hänen tunne-elämänsä aivan kuin järkevöityy, niin että siinä ei enää ole järjettömiä himoja ja haluja, vaan hänen tunne-elämänsä on muodostunut järjeksi. Eikä se silloin ole kylmä vaan lämmin tunne. On hyvä pitää mielessä, että sieluruumis tulee taas uudelleen yhtenäiseksi, tulee muodostumaan mentaaliseksi järki- eli älyruumiiksi, joka on samalla tunnetta. Tämä on nyt hänen ruumiinsa ylin osa, jota olemme nimittäneet sieluruumiiksi.

Sitten me muistamme, että tässä näkyvässä ruumiissamme Blavatskyn mukaan on eetterinen ja fyysillinen puolensa. — Nyt on siis huomiomme käännettävä seuraavaan eli eetteriruumiiseen, joka on lähinnä seuraava.

Me näimme, että astraaliruumis muuttuu mentaaliruumiiksi, kaarna muuttuu manakseksi. Juuri nyt se on kaarmanas, mutta sen olisi muututtava kokonaan manakseksi; kaarna on ainoastaan takana olevaa voimaa ja tunnetta. Mutta samalla tavoin kuin manas muodostuu vähitellen elämien vieressä, järki kehittyy elämien vieressä muodostuen todelliseksi käyttöväliseksi. — Miten on buddhin laita? Sovimme jo siitä, että aatmaa, buddhi ja manas ovat mahdollisuutena meissä. Nyt meidän tulee kysyä: Millä tavoin buddhi on tuossa kehittynyt ja ilmenee? — Voi sanoa heti aluksi, että

buddhinen puoli kehittyi yhteydessä eetteriruumiin kanssa. Nyt tietenkin on ymmärrettävä, että kaikki nämä meidän korkeamman minämme eri olemuspuolet kehittyivät kaikki yhtäaikaa. Millä tavoin siis buddhi meissä kehittyi? Millä tavoin se on jo saanut aikaan kehittymistä ja millä tavoin se vastedes tulee kehittymään? — Sanoimme jo, että buddhi kehittyi rinnan eetteriruumiin kanssa. Samoin kuin manas vähitellen laskeutuu astraaliruumiiseen muodostaen siitä mentaaliruumiin, samaan tapaan buddhi laskeutuu eetteriruumiiseen. Nyt siis, koska on tutkittava millä tavoin buddhi laskeutuu eetteriruumiiseemme, on tutkittava eetteriruumista. — Me olemme näissä tilaisuuksissa tutkineet ihmisen varhaisempia vaiheita, jonka otamme tässä huomioon.

Eetteriruumis kehittyi silloin, kun olimme kasvikuntana jossakin edellisessä luomispäivässä. Me pidämme nyt kiinni siitä tosiseikasta, että meillä on tällä hetkellä eetteriruumis. Jos katselemme ihmistä selvänäkevällä silmällä, huomaamme että tuo astraalimentsaaliseksi auraksi sanottu muodostelma on meissä kuin munan muotoinen ympyrä; sen ympäröimiä me olemme kokonaan, niin että jalatkin ovat sen munan muotoisen ympyrän sisällä. — Eetteriruumis puolestaan ei ole mikään aura niin kuin astraalis-mentaalinen kehä, joka meitä ympäröi, vaan se on todella kuin ruumis, joka ulottuu jonkin matkaa tämän fyysillisen ruumiin pinnan ulkopuolelle. Tämä on voitu aivan fyysillisesti todeta. Itävallassa ja Ranskassa tehdyt kokeet ovat selvästi osoittaneet eetteriruumiin olemassaolon, ja koska tahansa voidaan sellaisia kokeita tehdä. Siinä meedio vaivutetaan hypnoottiseen tilaan. Häntä pistetään neulalla johonkin kohtaan lähelle hänen fyysillistä ruumistaan tyhjään tilaan, mihin eetteriruumis ulottuu. Kun näin pistettiin meediota, niin hän silminnähtävästi vavahti, sillä hän tunsi piston. Hänen hermoisuutensa oli siirtynyt eetteriruumiiseen; hän tunsi fyysillisen kosketuksen siinä, ja se heijastui heti hänen fyysilliseen ruumiiseensa. Nämä tällaiset kokeet ovat kaikki vanhoja kokeita, ehkä teille tuttuja, mutta ne

muistuttavat ja saavat meidät huomaamaan, ettei tässä ole kysymys mistään epävarmasta asiasta. Eetteriruumista emme voi kieltää, jos tahdomme olla nykyisen tieteellisen tutkimuksen tuntumassa. Ajattelen niitä tiedemiehiä ja tutkijoita, jotka ovat tutkineet näitäkin asioita. Jos seuraamme niitä seikkoja, niin tiedämme tieteellisen varmasti, että näin on asian laita.

Nyt me kohdistamme siis hieman huomiotamme tähän eetteriruumiiseen. Te muistatte ehkä, että useimmissa teosofisissa kirjoissa sanotaan eetteriruumiista, että se on oikeastaan fyysillisen ruumiin sisäinen puoli, sen malliruumis. Eetteriruumis on se, joka antaa mallin fyysilliselle ruumiille. Kun fyysillistä ruumista rakennetaan, on siitä olemassa ensin eetterinen malli. Ei tietenkään siinä merkityksessä, että se olisi olemassa silloin, kun lapsi on äidin kohdussa, vaan siten kuin tulevan kasvin kuva on kasvin siemenessä. Tietääkseni tieteellisesti on tehty sellaisia kokeita, että kun kasvin siemen tietyllä tavalla leikataan, niin leikkauspinnassa näkyy tuon tulevan kasvin aihe. Tämä kuva on olemassa ainakin eetterissä eetterikuvana jokaisessa siemenessä. Kasvien siemenethän monesti ovat niin toistensa näköisiä, että meidän on vaikea tietää, mikä niistä on minkin kasvin siemen. Mutta luonto tietää sen. Jos koettaa luontoa 'pettää' esimerkiksi appelsiinin ja omenan siemeniä sekoittamalla, niin kyllä luonto tietää, mitä mistäkin siemenestä tulee. Siemenessä täytyy siis olla eetterinen kuva kasvista. Mutta meidän ei pidä käsittää sitä aivan fyysillisesti. Se kuva, mikä on eetterissä, on valmiin kasvin kuva. Jos katselee jotakin tiettyä siementä selvänäkevästi, voi sanoa minkä kasvin siemen se on sen tähden, että se näkyy valmiina suurena kasvina. Siten se luonnollisestikaan ei saata olla tuossa siemenessä valmiina. — Kun ymmärrämme, mitä siinä siemenessä on, ymmärrämme, mitä ihmisessä on silloin, kun ihminen sikiää. Kun ymmärrämme, mitä ihmisessä on kasvaessaan, niin ymmärrämme, mitä eetteriruumiissa on. — Jos te olette harkiten ja pohtien lukeneet Madame Blavatskyn kirjoja, niin minkälaisen käsityksen, minkä

kuvan olette saaneet tästä eetteriruumiista? Voisitte aivan kertoa, mitä siitä puhutaan jossakin kirjassa. — — —

Eetteriruumiissa on neljä eri tiiveysastetta, niin kuin sanotaan, kun ajatellaan sitä samaan tapaan kuin tätä fyysillistä ruumista, jossa on maata, vettä ja ilmaa. Kun näin puhutaan eetteriruumiin neljästä eri ainemuodostelmasta, niin kuitenkin emme saa käsittää niitä fyysillisellä tavalla. Ne ovat fyysillisesti näkymättömiä. Kuvaamme niitä parhaiten sanalla 'voima'; ne ovat erilaisia ja eri laatuista voimavirtoja. Eilen sovimme siitä, että noita neljää erilaista eetteriruumiin olemuspuolta voimme nimittää sanoin: *kemiallinen eetteri, magneettinen eetteri, valoeetteri ja muistieetteri*. Kokonaisuutena nämä eri eetterimuodostumat elähdyttävät fyysillistä ruumistamme; niiden välityksellä saamme aurinkoenergiaa. Ne itse ovat kuin sitä aurinkoenergiaa. Nämä eetterivoimat, nämä eri muodostumat eetteriruumiissa auttavat sitten meidän olemassaoloamme eri tavoin. — Muistamme, että kemiallinen eetteri liittyy meidän ruuansulatukseemme, syömiseen ja niin edelleen. Ruoka ei sulaisi, ellei olisi elämää ja voimaa ruumiissamme, joka sitä vaatii. Miksemme näe tuon kiven tuossa nähtävästi syövän mitään? Ja me voisimme myöskin kysyä, miksi meidän fyysillinen ruumiimme ei samalla tavoin kuin kivi pysy olemassa ravinnotta. Fyysillinen ruumis ei olekaan mikään kuollut ainemöhkäle, vaan se elää. Siksi me ymmärrämme, että siinä täytyy alati olla aineenvaihduntaa, ja sen tähden syöminen ja juominen on ruumiillemme välttämätöntä. Ravinnon nauttiminen ja sulattaminen tapahtuu kemiallisen eetterin avulla, sillä nuo voimat ovat eräänlaisia tulen voimia meidän ruumiissamme, ja ne kuluttavat muun muassa ruokaa ja saavat aikaan meissä kasvamisen silloin, kun olemme pieniä. Jos ajattelemme eetteriruumiin suoranaista, ikään kuin välttämätöntä suhdetta tähän fyysilliseen ruumiiseen, niin tiedämme, että eetteriruumis vaikuttaa fyysilliseen ruumiiseen esimerkiksi siten, että se synnyttää tiettyjä nesteitä fyysillisessä ruumiissa. Olemmehan kuulleet puhuttavan rau-

hasista, joita on monenlaisia ruumiissamme. Eräät eetteriruumiin puolet vaikuttavat erilaisten rauhasen toimintaan. Meillä on rauhasia, joihin jatkuvasti kerääntyy voimaa, joka puolestaan tulee nesteeksi rauhasissa. Neste näissä rauhasissa vaikuttaa sitten niin, että ruumiimme kasvaa, kunnes se tulee täyteen mittaansa; sitten kasvu lakkaa. Mutta jos tuo rauhanen on sillä tavoin sairas, ettei se esimerkiksi lakkaakaan ajallaan toimimasta, niin ihminen vain jatkaa kasvamistaan, ja kaikesta tulee vähän hataraa ja huonoa. Rauhasen sairaudessa on myös se mahdollisuus, että se ei eritä kylliksi asiaankuuluvaa nestettä; ihminen ei silloin kasva tai jää sielunelämänsä puolesta puoli-idiootiksi. Noita rauhasnesteitä siis pitää olla; niistä riippuu koko fyysillisen ruumiin toiminta. Eräs merkittävä rauhanen on esimerkiksi sukupuolirauhaset. Niistä rauhasista erittyy eräänlaista voimaa ja nestettä, joka tekee mahdolliseksi jatkaa sukua. Normaalisti ne alkavat toimia vasta neljäntoista ikävuoden jälkeen ja lopettavat muutaman vuosikymmenen kuluttua toimintansa; niiden toiminnan estyessä syntyy sairaalloisia tiloja. Tuollaisista asioista siis riippuu fyysillisen ruumiin terveys ja hyvinvointi; mutta tiedemiehikään eivät osaa rauhasen toimintaa täysin perusteellisesti selittää. He voivat keksiä kyllä vastaavia kemiallisia aineita. Jos jokin rauhanen ei toimi normaalisti, niin annetaan potilaalle vain sellaista ainetta, joka kiihottaa rauhasen toimintaa, niin ihminen voi tulla terveeksi. On yritetty auttaa luontoa. Ja me tiedämme, että hyvin paljon on kiinnitetty huomiota juuri sukupuolirauhasiin. On huomattu, että jos ne lakkaavat toimimasta, niin ihmiset tulevat esimerkiksi kovin levottomiksi.

Tätä asiaa koskettaa — ohimennen sanoen — Blavatskyn viittaus erääseen Pariisissa olevaan tohtoriin, joka on keksinyt jotakin, jonka avulla ihmisen sukupuolista olemusta voidaan kiihottaa, mutta joka suorastaan on mustaa magiaa. — Tällä tavoin kyllä tiedemiehet ja lääkärit huomioivat noiden rauhasen tarkoituksen, mutta sitä he eivät ole voineet huomata, että

ne ovat välittömässä yhteydessä eetteriruumiin kanssa. Okkultisesti katsoen asianlaita on kuitenkin siten. Voi sanoa, että eetteriruumis vaikuttaa kasvuun ja hengissä pysymiseen ruuan välityksellä ja kemiallisen eetterin avulla. — Magneettinen eetteri vaikuttaa sukupuolikykyymme, valoeetteri kaikkiin meidän aisteihimme; jos se ei ole kunnossa, niin meidän aistimme eivät toimi. Neljäs, korkein eetteri on muisti- eli peilieetteri. — Kaikki nämä eetterivoimat meidän olemukseemme ovat toimineet suunnattoman pitkän ajan ja ovat saaneet aikaan kaiken sen, mitä meillä nyt on fyysillisinä olentoina. Me pystymme näin kasvamaan täysi-ikäisiksi, voimme jatkaa sukua, nähdä, kuulla, muistaa ja nähdä siis toisen sanon kuvia sisässämme niin kuin peilistä, omassa itsessämme katsella kuvia mielikuvituksessamme. — Te voitte ymmärtää, että on kestänyt satoja miljoonia vuosia, ennen kuin se on kehittynyt tämmöiseksi. Luonnossa ei mikään tapahdu äkkiä, vaan kaikki kehittyy vähitellen. Varsinkin nyt, kun ihmisestä tulee totuudenetsijä — ja tietenkin jonkin verran inhimillisen elämän aikana kokemusten kautta —, tapahtuu eetteriruumiissa muutoksia samalla tavoin kuin huomasimme, että pitkin ihmiselämää luonnollisesti muodostuu astraalielämän tunteuksia ja ajatuksia — syntyy luonnon pakosta ja vähitellen kehittyy ja muodostuu meille älyruumis, mentaaliruumis. Se tapahtuu persoonallisen minämme välityksellä. Me rakennamme itse tätä älyruumista. Samoin tietenkin voimme sanoa eetteriruumiista, että meidän tajuntamme on sen avulla myöskin suuresti kehittynyt. — Mikä puoli meidän tajunnastamme on silloin kehittynyt näiden eetteritoimintojen kautta? Se on se puoli, jota nimitämme buddhiksi. Se merkitsee toiselta puolen intuitsionia, näkemyskykyä sekä toiselta puolen veljesrakkautta, rakkauskykyä. Me huomaamme, että elämien vieressä meidän eetteriruumiimme ja sen välityksellä buddhi on meissä kehittynyt. Jos me kehityksemme alussa olimme kovin itsekkäitä olentoja, on sitten vähitellen elämien vieressä jotakin korkeampaa näkemystä meissä kehittynyt. Kun me

tulemme totuudenetsijöiksi, merkitsee se, että meidän itse pitäisi olla rakentamassa itseämme; meidän pitäisi siis itse olla mukana tuomassa ja upottamassa buddhia eetteriruumiiseen, olla itsekin eetteriruumiin avulla kehittämässä buddhia. Meillä ei ole itsestään valmiina, emme ole saaneet buddhista käyttövälinettä; se meidän täytyy muodostaa itsellemme. Te tiedätte, olette ehkä lukeneet teosofisista kirjoista, että siinä suuressa kokemuksessa, jota sanotaan vihkimykseksi, ihminen, Valkoisen veljeskunnan jäsen, saa ensi kerran tietoisesti kokea sitä, että hänelle on muodostunut buddhinen käyttöväline, on muodostunut kyky tuntea ja tietää, mitä veljesrakkaus on. Sitä suurta tulevaisuuden kokemusta meidän on valmistettava eetteriruumiin avulla rakentamalla ja kehittämällä eetterivoimien välityksellä itsellemme buddhista käyttövälinettä, buddhi-prinsiippiä, sikäli kuin osaamme.

23.6.1926

Eetteriruumin kehitys

Nyt olisi luotava yleissilmäys eetteriruumiin kehitykseen, siihen mitä me nyt olemme siitä oppineet näissä keskusteluisammamme ja tehtävä jonkinlainen yhteenveto. Siitä olisi paljonkin puhumista, kun ajattelen, mitä kaikkea tämän johdosta voisi esittää; siitähän tulisi vaikka kuinka monta esitelmää. Huomaan sen kuitenkin mahdottomaksi. Meidän täytyy nyt keskittyä joihinkin yksityiskohtiin vain ja niitä käyttää kunkin hyvien ajatusten ohella. — Tutkiessamme eetteriruumista ja sen kehityksen aikana saamia tuloksia, muistanette tämän astro-mentaalisen ruumiin yhteydessä, että me erotimme sen kehityksessä selvästi kaksi jaksoa. Toinen jakso on se, jolloin mentaaliruumis kehittyy itsestään astraalisesta ruumiista ulkonaisten olojen kaikkien kokemusten ja vaiheiden johdosta, elämien vieressä ihmisen erilaisten havaintojen, kokemusten ja tunteittensa nojalla, vaikka ihminen ei ole itsetietoinen inhimillinen ajattelija ja itsekasvattaja. Sillä tavalla älyruumis vähitellen hänessä muodostuu. Sitten on toinen jakso, jolloin hän on herännyt totuudenetsijäksi, jolloin hän on nähnyt, että hän inhimillisenä olentona on ruumis, osa maailman luovasta voimasta ja että hän sen tähden voi kasvattaa itseään ja joututtaa omaa kehitystään ja silloin ottaa itse osaa älyruumiinsa muodostamiseen. Hän aikaa ajatella ja luoda uusiakin ajatuksia sen johdosta, että hän toteuttaa, mitä hän on ennen ajatellut ja silloin taas kokemuksistaan oppii. Nämä kaksi jaksoa huomaa helposti älyruumiin kehityksessä ja muodostumisessa. Ne voi huomata myöskin eetteriruumiin suhteen. Meidän inhimillisen minämme avulla ja sen välityksellä eetteriruumistamme on kehitetty pitkiä aikoja ilman, että eetteriruumiissa on siitä tietoa, että 'minä' on sitä eteenpäin vienyt. Eetteriruumis ja sen voimat kehittyvät itsestään elämien vieri-

essä elämän kokemusten monissa pyörteissä. Niinpä me voimme ajatellessamme omaa terveyttämme joutua ravintokysymyksen alalla erilaisiin tuloksiin, koska elämä on, vaikkemme erikoisesti ajattele henkistä kehitystämme, heräämistä ruumiimme tarpeiden ympärillä, — siis myöskin eetteriruumiin kehittymistä.

Mehan olemme paljon päättämme vaivanneet juuri ravintokysymyksellä, ja kun olemme sitten ravinnon yhteydessä hankkineet itsellemme sairauksia, niin olemme paljon mietti-neet niiden sairauksien parantamista muun muassa. Ymmär-rän, että ihminen elämän rakenteen nojalla on kuin koulussa, jossa opimme, vaikkemme itse ymmärräkään; elämä itse pakottaa meitä tekemään havaintoja ja tekemään ratkaisuja. Näin me kehitämme eetteriruumiin voimia tietämättä ollen-kaan, mistä on kysymys — aivan kuin meidän persoonallisen hyvinvointimme kannalta. — Samanlaisia ovat ne moninaiset kysymykset, jotka heräävät sukupuolielämän ympärillä. Kuinka paljon ihmiskunta onkaan joutunut ajattelemaan ja tuntemaan magneettisen eetterin yhteydessä. Siitähän ei tar-vitse sen enemmän puhua. Vaikkemme suinkaan ota elämää minkäänlaisen itsekasvatuksen kannalta, niin tiedämme, että elämä itsestään on sellainen koulu; avioliitto ja kaikki rak-kaussuhteet ovat sellaista koulua, että tulemme murtuneiksi ja hermostuneiksi, ilman että tietäisimme olevamme koulussa. Useimmat ihmiset eivät sitä tiedä, mutta elämä itse käyttää meitä koulussa. Vaikka panisimme kuinka vastaan, niin sii-hen on pakko. Elämä on merkillinen kasvattaja. Jos rikkoo elämää vastaan, niin se kyllä ojentaa; ja me huomaamme, että meidän on parannuttava ja muutettava mielipiteitämme. On hyvin tärkeää, että me ymmärrämme tämän saman asian kut-en astraaliruumiinkin suhteen; että jotakin se meissä kehittää. Voisi kysyä: ”Kehittykö buddhi itsestään?” Ei kehity, vas-taamme tähän, sillä täytyy tehdä sama ero kuin teimme men-taaliruumiin suhteen; sanoin, että älyruumis puolestaan kehityy ajatuksista, jotka aiheuttavat tunteita. Mutta kun tulemme

totuudenetsijöiksi, niin tahdomme luoda sellaisia ajatuksia mentaaliruumiissa, ettei se ole alempaa ymmärrystä, vaan että siihen tulee järjen valoa ylhäältä. Sanoimme, että manas laskeutuu persoonallisen minämme välityksellä yläilmoista astraaliruumiiseen ja siihen mentaaliseen käyttövälineeseen ja valaisee sitä totuuden hengen valolla. Nimitimme sitä Pyhän hengen työksi. Jotakin eetteriruumiista on kehittynyt itsestään. Mutta kun kysyn, onko se buddhia, niin se ei ole sitä, vaan se on alempaa. Eetteriruumiissa kehittyy jotakin, mutta ei suorastaan korkeampaa buddhia. Mihin siis eetteriruumis vaikuttaa ja minkälaisia muutoksia, muodostumista ja kehittymistä? Se vaikuttaa meidän astraaliruumiiseemme. Eetteriruumis puolestaan kasvattaa persoonallisia tunteita, niin kuin olemme keskusteluissamme saaneet tietää. — Millä tavoin sukupuolielämässä pidättyvyys ja hurjastelu vaikuttavat tunne-elämään? On pidettävä mielessä, että eetteriruumis jätettynä oman onnensa nojaan itsestään kehittyessään, saa aikaan muutoksia astraaliruumiissa. Tämän voimme havaita varsinkin yhdellä alalla, josta tahdon nyt mainita esimerkin nimittäin aistimus- eli valoeetterin kehityksen yhteydessä. Tämä aistimuseetteri on se, joka elämien kokemuksissa kehittyen hienostaa ja terävöittää meidän aistejamme, saa meidät enemmän näkemään, kuulemaan, tuntemaan; yhä enemmän sen mukaan kuin haluamme ottaa vastaan luonnon ja elämän ihmeellisyyksiä, kaiken kauneuden näkemistä. Se on valoeetteri, joka saa tämän aikaan; kun se eetteriruumiissa saa vaikuttaa, meidän aistimme kirkastuvat — ja sitten, kun elämässä on iloa ja surua, ilon ja surun tunteet aaltoilevat, niin se elämän ilon ja surun kanssa luo sen, jota me nimitämme taiteeksi.

Taide syntyy sillä tavalla. Sen tähden on Kalevalassa sanottu, että 'soitto on suruista tehty, murehista muovaeltu'. Se merkitsee, että se on oikea havainto noilla kalevaisilla kansoilla. Taide syntyy itsestään. Ihmisen käyttövälineet ovat niin rakennetut, ja ihminen on sellainen olento, että kun hän vaeltaa täällä maan päällä tämmöisissä olosuhteissa, niin

etenkin suru ja kärsimys saavat aikaan taiteen ja kaiken mitä siihen kuuluu — maalaukset, veistokset, kirjallisuus — —. Kaikki ne tämän aistillisen rakkauden kanssa yhteydessä syntyvät eetteriruumiin vaikutuksesta meidän olemuksessamme. Sen tähden voimme myöskin ymmärtää, että kaikessa taiteessa pitää erottaa sekä hyvä että huono, ylempi ja alempi. Jos taide esimerkiksi olisi ainoastaan sitä, mitä jotkut sanovat, että 'taide on aina vain jumalallista', kuinka sitä voitaisiinkaan silloin käyttää herättämään hyvinkin alhaisia tunteita. Taide ei ole sen jumalallisempaa kuin kaikki muutkaan elämykset. Kaikki on tietenkin jumalallisesta elämästä lähtenyt, mutta taide on myöskin luonnollinen ja välttämätön elämän ilmaus, joka voi ilmaista sekä ylempää että alemmää. Sen tähden ei voi sanoa noin vain umpimähkään, että 'taide taiteen vuoksi', vaan tulee ymmärtää, että taide itsestään on kyllä ihmeellistä. Onhan taide kyllä ihmisolemuksen maallista tuottoa, ihmiselämän maallinen kukka, mutta ei se silti ole kaikki yhtä ylevää. Taiteessa voi selvästi erottaa sekä toista että toista.

Me siirrymme nyt kysymään, missä suhteessa on sitten buddhi tähän eetteriruumiiseen. Meillähän on oikeastaan ollut kysymys buddhista sitä, että kun ihminen on herännyt totuudenetsijäksi, hänen persoonallinen minänsä voisi silloin ja myös saisi tuoda buddhia käyttövälineisiinsä, voisi herättää buddhiset voimat käyttövälineillään. Ja koska buddhiset voimat ovat yhteydessä eetteriruumiiseen, niin voimme kysyä, millä tavoin ihmisen persoonallinen minä voi herättää buddhia eetteriruumiissa? — Mehän olemme ymmärtäneet, että buddhi on totuuden sisäinen tieto, veljesrakkaus, autuus, jumalallinen onni. Buddhi on siis elämää, jota tunnetaan. Ajatuksia voimme nähdä ja voimme pysyä verraten kylminä, mutta buddhi on sellainen puoli meidän korkeammassa olemuksessamme, jota täytyy tuntea. Buddhi on itsessään elämää. Buddhi merkitsee heräymyksen kautta saavutettua tietoa, se on sellainen tieto, joka saavutetaan heräymyksessä, josta on kysymys buddhin yhteydessä. Se ei ole pelkkää älyl-

listä näkemystä, vaan se on tietoa, joka on olemista; tietoa, joka samalla tunnetaan. Mikä on tämä tieto, kun tahtoo sitä tietää? — Lyhyesti kuvaten se on veljesrakkaus, se puhdas rakkaus, joka ei pyydä mitään itselleen, vaan antaa. Siinä on voimakas tunne, että pitää auttaa. Buddhi on tätä rakkautta. Kun me siis tahdomme valoa, valaa buddhia eetteriruumiiseen, niin meidän tulee laskea siihen rakkautta, puhdasta rakkautta. Kun itsetietoisesta tahdomme kehittää eetteriruumistamme, kasvattaa itseämme eetteriruumiin suhteen, merkitsee se, että me tahdomme jumalallisen rakkauden toimivan meissä ja että arvostelemme kaikkia voimia itsessämme jumalallisen rakkauden näkökulmasta. Työtä manaksen eli järjen suhteen nimitämme Pyhän hengen työksi ihmisessä. Totuudenetsijä joutuu Pyhän hengen yhteyteen, kun hän järjellään käsittää elämän; hän ottaa vastaan jumalallisen totuuden. Hänen järkensä tekee sen. Silloin hän itse asiassa joutuu Jumalan hengen yhteyteen, ja se voi tehdä hänessä työtä, ja hänen mentaalinen käyttövälineensä muuttuu manasruumiiksi. — Mutta nyt on kysymys buddhista. Voi sanoa, että nyt on kysymyksessä toinen puoli jumalallisesta työstä, siitä työstä, jota sanotaan Jumalan Pojan eli Kristuksen vaikutukseksi. Se on Jumalan Pojan, mystillisen Kristuksen, Kosmillisen Kristuksen työtä ihmisessä, joka yksin vaikuttaa eetteriruumiiseen. Meidän eetteriruumiimme kasvaa ja kehittyy ainoastaan rakkaudesta. Ainoastaan jumalallinen rakkaus saa eetteriruumiin oikealla tavalla muuttumaan ja sen voimat oikealla tavalla kasvamaan ja kehittymään. Tuo jumalallinen rakkaus on Jumalan Poika, Kristus. — Sen tähden, kun me ajattelemme eetteriruumiin eri olemuspuolia; kemiallista eetteriä ja sen suhdetta esimerkiksi ravintokysymykseen, magneettista eetteriä suhteessa sukupuolisuuteen, aistimuseetteriä ja esimerkiksi taidetta sen yhteydessä, heijastuvaa eetteriä psyykkisten kykyjen yhteydessä — niin saamme sellaisen totuuden mittapuun ja selvän tiedon, millä tavoin voimme ja saamme niitä kehittää, kun ymmärrämme, että tämä on Jumalan Pojan työ-

tä. Me tiedämme selvästi, että jos tahdomme buddhisella tavalla ratkaista esimerkiksi ravintokysymyksen, että ravintomme ei ainoastaan saisi aikaan hienoja muutoksia astraaliruumiissamme, vaan että se synnyttäisi todella uuden kaikupohjan koko tunne-elämällemme, niin että se synnyttää buddhia eetteriruumissamme, silloin emme saa ratkaista ravintokysymystäkään minkään muun kuin jumalallisen rakkauden kannalta. Silloin emme saa ratkaista ravintokysymystäkään samasta näkökulmasta kuin meillä oli ennen. Se muuttuu nyt verraten merkityksettömäksi, kun me Jumalan Pojan, Kristuksen kannalta, veljesrakkauden pohjalla seisten tahdomme ratkaista ravintokysymyksen. Jos me silloin tulemme kasvisyöjiksi, se on luonnollista. Painottihan Buddhakin sitä seuraajilleen: ”Te ette saa tappa mitään eläviä olentoja syödäkseen niitä, sillä neidän ovat teidän pienempiä veljiänne. Säälikää eläimiä, älkää tappako niitä.” — Hän painotti siinä korkeinta motiivia, jonka nojalla hänen seuraajistaan tuli kasvisyöjiä. Sillä tavoin meidänkin täytyy ratkaista se kysymys, jos tahdomme että buddhi vaikuttaisi meissä.

Minun täytyy kertoa teille pieni kokemus omasta elämästäni. Se on kuin pieni anteeksipyyntö elämältä oman elämäni osalta. Vaikka olen monta kertaa siitä puhunut, niin mainitsen siitä tässä samalla.

Kun tulin kasvisyöjäksi vuonna 1895 — siis 31 vuotta siten, niin minun motiivini oli silloin ehdoton ”en voi tappa eläimiä, en voi syödä eläviä olentoja” —, ja silloin minulla oli ajatus, että tämä tappamattomuus käsitti myöskin ihmiset. Ei siis ihmisiäkään voinut tappa; siis yleensä — ettei tapa. Olin ajatellut koko nuoruuteni, että kaikki ne teosofit, jotka olivat ryhtyneet kasvisyöjiksi juuri buddhalaisella perusteella, sen nojalla, että säälivät eläinkuntaa, eivät tahtoneet eläintä tappaa, olivat aivan eläytyneet siihen, ettei miltään elävältä olenolla pitänyt riistää henkeä. — Sitten tuli maailmansota, joka perusteellisesti ravisteli kaikkia ihmisiä. Silloin hämmästyin suuresti sitä, että kaikkialla maapallolla oli teosofeja, jotka

saattoivat joutua sellaiseen sokeuteen, etteivät nähneet mistä oli kysymys; he luulivat ja ajattelivat tämän maailmansodan olevan erikoistapaus kaiken muun ulkopuolella. He ajattelivat tämän maailmansodan olevan aivan erikoislaatuinen, että on kysymys suuresta hengen voitosta valkoisten ja mustien välisessä sodassa. — Samaa olen voinut nähdä joka paikassa. — Oli ollut Napoleonin sodat, jotka myllersivät koko Euroopan. Tiedämme, että Ruotsin kuningas Kustaa IV erikoisesti vihasi Napoleonin sanoen, että hänessä oli toteutuneena ‘ihmispedon luku’, että hän oli musta olento, jota muun ihmiskunnan täytyi nousta vastustamaan. — Sitä minä ihmettelen äärettömästi, että meidän ajallamme teosofit lankeasivat samaan erehdykseen; että he ajattelivat ja kuuluttivat, että tässä sodassa, jossa jumalat ja perkeleet taistelevat, riippuu koko sodan tulos siitä mille puolelle me asetumme. Sitä minä ihmettelin. En ihmetellyt sitä, että niin monet ihmiset menivät sotaan. Luonnollistahan se oli; mutta että oli sellaisia ‘okkultisteja’ ja henkisiä johtajia, jotka neuvoivat, että nyt on mentävä sotimaan Englannin puolesta, sillä englantilaiset sotivat valkoisten puolesta. Se oli sellainen täräys, että sydämeni sai hyvin vakavan iskun. Ja minun täytyy sanoa, etten ole siitä vielääkään toipunut. Minusta oli pirullinen se opetus, että ‘älä tapa eläimiä’, jos ei ole samalla ymmärtänyt, ettei pidä ihmisiä tappaa. En osaa sitä kuvata, mutta minulla oli perin merkillisen tärisyttävä kokemus, että jotkut ihmiset, jotka olivat opettaneet kasvissyöntiä, sanoivat: ‘Ottakaa ase käteenne ja menkää sotaan’. Se oli niin hämmästyttävää ja merkillistä, että ajattelin: kuinka ihminen voi tulla noin ulkokultaiseksi ja sokeaksi, että hän luulee olevansa niin puhdas olento, ettei hän voi vuodattaa eläimen verta eikä syödä eläimiä, että hän on niin hieno, että hänen buddhinen käyttövälinsä on niin muodostunut, — ja samalla hän sitten voi sanoa että ‘jos olisin nuori, niin kyllä minäkin menisin sotaan’. — Siinä on vain yksi ainoa lieventävä asianhaara. Eläinkunta on avuton. Eläimet eivät osaa puolustautua meitä vastaan. Me ihmiset olemme kaikista jul-

mimpia olentoja; me teurastamme niitä, ammuimme ja keksimme kaikenlaisia vehkeitä niiden tuhoamiseksi; on aivan kuin lähtisimme ampumaan pieniä lapsia, joilla ei ole revolvereita, joita ne eivät osaisi edes käyttääkään. — Tavallisen —, luonnollisen ihmisen — vaisto kyllä sanoo ja hän ymmärtää sen, että eläimiä saattoi ampua, vaan ei ihmisiä.

Minusta tuntui silloin siinä tilanteessa kuin ihmiskuntana olimme, että olisi pitänyt olla edes yksi joukko maan päällä, joka olisi ottanut vastaan Valkoisen veljeskunnan sanoman, että ”me olemme kaikki veljiä; eivät veljet voi toisiaan tappaa.” — jos ajattelemme veljiä samassa perheessä, niin siinä kyllä voidaan riidellä ja tapella. Veli antaa veljelle selkään, välistä toinen ja välistä toinen; mutta sitten he ovat taas hyvät ystävät keskenään. Mutta jos toinen ottaa revolverin ja ampuu, niin mikä on seurauksena. Seurauksena on se, että se, joka heistä jäi elämään, ei saa sen jälkeen omantunnon rauhaa. Ja jos molemmat ampuvat toisensa, voimme ajatella, että mitä hyötyä siitä oli. Heidän olisi pitänyt koettaa sovittaa riita-asiansa; jos kaikki keinot osoittautuvat mahdottomiksi, niin toinen veljeksistä, joka on ehkä hiukan syvemmin ymmärtänyt elämää, voi sanoa: ammu sinä, minä ainakaan en voi tappaa veljeäni. Todella: se ei olisi epäinhimillistä eikä mahdotonta.

Se, mitä minä tuon maailmansodan aikana näin ja huomasin, sai minut oikein sydämeni pohjasta suuttumaan kasvisyöntiin. Sehän oli äärettömän tyhmää tietenkin, ja kasvisyönti on viaton. En tahdo olla ulkokullattu, ja siksi olen syönyt lihaa. Olen terve vieläkin, mutta tunnen pientä jäykistymistä, ja huomaan välistä, etten ole jaksanut toipua siitä hirmuisesta iskusta, jonka sain. Se on kyllä tyhmää, sillä onhan ravintokysymys syytön noihin toisiin asioihin. Tunnen taas itseni koko lailla vanhaksi, sellaiseksi, että kun kuuntelin suurella ihastuksella Toivo Uuskallion esitelmää ja vaikka voin tuntea noin, että täytyy tosissaan ruveta elämään tuota tervettä hyvää elämää, niin sitten taas on toinen tunne: kyllä sinä tai-

dat olla liian vanha sittenkin. Enhän minä enää niin paljon lihaa syö, mutta en ole voinut voittaa sitä periaatetta, että täysin uskaltaisin katsella olevani siveellisesti niin hyvä ihminen, että minä kelpaisin kasvissyöjäksi. Minusta tuntuu, että se velvoittaa siveellisesti niin suuresti. Jos itse syön niin 'hienoa' ruokaa, täytyy minun olla ihan varma itsestäni, että en saa koskaan päästää sellaista sanaa huuliltani, että 'mene ja tapa'. Se olisi siveellisesti niin vaikeata Jumalan edessä. Tämä on äärettömän hassu ajatus, aivan nurinkurinen. Tahdon vain kertoa, että samalla allekirjoitan sen, että henkinen elämä meissä itsessämme ei ole riippuva ruoasta ja juomasta; meidän ihmisten pitää kasvaa niin voimakkaiksi persooniksi, että ulkonaiset seikat eivät vaikuta mitään; ettei ruoalla tässä ole mitään merkitystä. Sen huomion itseni suhteen olen tehnyt, ettei ruoka ole minuun siinä suhteessa mitään vaikuttanut ja olen pysynyt terveenä ja jokseenkin hyvässä voinnissa; kaikki on hyvin. Ihmisen pitää tulla sellaiseksi, että kaikesta riippumattomana elää henkistä elämää keskellä mitä pyörteitä tahansa. Kristuksen elämä meissä, suuri veljesrakkaus sanoo meille sen. Se sanoo myöskin, että kaikkea on elämässä aikaan. Emme me mitään tyhjistä luo; kaikki on olemassa. Saamme sitä lahjaksi luonnolta ja elämältä. Mitä me muuta saatamme tuntea kuin sanomatonta kiitollisuutta elämää kohtaan, kun saamme tyydyttää ruumiimme tarpeita, kun olemme nälkäisiä tai janoisia. Ruoasta yleensä puhuen tuossa ravintokysymyksessä tältä kannalta tärkeäksi tulee se, että yleensä saisimme ihmiset ravitsemaan itseään. Buddhi yhdistää meidät kaikkiin toisiin ihmisiin. Tärkeätä siis on se, että kaikki ymmärtäisivät ja rupeaisivat elämään puhtaampaa elämää. Ja ainoastaan siltä kannalta, että yksilöiden täytyy näyttää kuin esimerkkiä toisilleen, on myöskin oikein, että minä persoonallisesti jo elän puhtaampaa elämää kuin toiset — mutta kuinka minä voisin silti olla toisten yläpuolella; jos rakastan toisia, niin olen köyhä. — Sen tähden ravintokysymyksen suh-

teen on juuri niin tärkeätä tuo, että saisi kaikki ihmiset ymmärtämään, että siinä on paljon muutoksia tarpeen.

Samalla tavalla voimme myöskin ajatella esimerkiksi sodan, aseiden käyttämisen ja muun sellaisen suhteen. Minä voin saada tehtäväkseni kuin esimerkkinä näyttää toisille, kuinka heidän tulee menetellä. Voi olla, että sellainen tehtävä lankeaa minun osakseni, tai jonkun esimerkiksi naisen osalle. Jonkun nuoren tehtäväksi voi jäädä näyttää esimerkkiä siitä, ettei kannata aseita. Myös voin ajatella esimerkiksi, että en tahdo olla toisia parempi; jos isänmaa on vaarassa, niin voisin mennä sotaan toisten mukana; ja mikä onkaan merkillisempää kuin sotamiesten rakkaus keisariinsa. — Mutta asiassa voi olla toinenkin puoli, että on syntymässä näkymätön armeija, jota Kristus tulee johtamaan. Silloin tuntee itsensä pieneksi Kristuksen rinnalla. Siinä näkymättömien veljien armeijassa jokainen tuntee olevansa kaikkein pienin ja mitättömin. He eivät tartu aseisiin ja ovat siinä esimerkkinä toisille ihmisille. Tämä on buddhin, Kristuksen eli Jumalan Pojan vaikutusta ihmisessä. Se muuttaa eetteriruumiin voimia ja kokoonpanoa, sillä meidän eetteriruumistamme on vähitellen jumalallisen rakkauden avulla syntyvä sängen merkillinen käyttöväline. Kristuksen työllä on arvaamaton merkitys.

24.6.1926.

Sinun tahtosi, Isä, ei minun

Me olemme nyt siis puhuneet Pyhän hengen työstä ja Jumalan pojan työstä. Vielä meidän täytyy siirtyä Isän eli tahdon työhön; puhua siitä fyysillisestä ruumiista, joka on kokoonpantu maasta, vedestä ja ilmasta. Mikä fyysillinen ruumiis on, tiedämme ilman muuta. Ei ole nyt tarkoitus sitä fysiologisesti eritellä. Kysymys on siitä, että aatmaa, tahto laskeutuisi meidän käyttövälineisiimme. Silloin tämä tahto, Isän voima vaikuttaa meidän fyysilliseen ruumiiseemme saaden siinä muutoksia aikaan. Niistäkään muutoksista emme nyt ennätä puhua. Ne ovat kerrassaan fysiologista laatua. Isän voima meissä, Isän tahto saa aikaan mitä kummallisimpia muutoksia tässä fyysillisessä käyttövälineessämme. Samanlainen täydellinen esimerkki siitä, mitä muutoksia Jumala, Isän tahto, aatmaa saa aikaan, on ainoastaan mestariolento. Muut tielläkulkijat eivät ole vielä saaneet sitä aikaan, mitä mestari. Mestarissa tapahtuu tuo fyysillinen muutos, ja sen tähden ymmärrämme ilman muuta, että on vaikeata siitä mitään tietää; sillä silloin täytyisi itsekkin olla mestari, että siitä voisi mitään tietää. Sen tähden me emme saa kiinnittää huomiota siihen seikkaan tässä asiassa. Olemme toisten ruumiiden yhteydessä puhuneet, mitä muutoksia ne saavat aikaan käyttövälineissämme, mutta fyysillisen ruumiin suhteen emme, vaan meidän täytyy ottaa asia toiselta kannalta. Kysymys on siitä, mitenkä henki, Jumala, tahto persoonallisen minämme kautta laskeutuu fyysilliseen ruumiiseen, mitä se yleensä vaikuttaa. Silloin tähän kysymykseen osaamme vastata yhdeltä kannalta, koska se meissä jokaisessa on jotakin vaikuttanut. Me voimme tähän vastata sen tähden, että tämä fyysillinen ruumis välittää olemassaolomme näkyvässä maailmassa, jossa me emme suinkaan ole yksin, vaan jossa on monta yh-

dessä. Jos nyt ajattelemme astraalis-mentaalista ruumista ja eetteris-buddhista käyttövälinettä, ovat ne vain kuin persoonallisia kysymyksiä, joissa on kysymyksessä oma persoonallinen elämä; kun ne meissä itessämme saavat muutoksia aikaan, se ei välittömästi koske toisia. Mutta koska fyysillinen ruumis on se, joka on näkyvä tässä näkyvässä maailmassa, niin meidän elämämme ja tekomme heti vaikuttavat toisiinkin ihmisiin. Fyysillinen ruumis toimii suoraan tekoina näkyvässä maailmassa. Kaikki ne teot liittävät meidät toisiimme. Siis kun fyysillistä ruumista tahtoo kasvattaa, merkitsee se, että tahtoo muuttaa, joten kuten parantaa ja henkevoittää suhdetta toisiin ihmisiin. Heti tulee kysymykseen yhteinen elämä, yhteiskuntaelämä, valtiollinen elämä, joka johtuu siitä, että meitä on monta. Siis kysymys 'Mitä teosofinen elämänymmärrys on saanut aikaan meissä oikein varsinaisena elämänmuutoksena ja elämisenä toisten hyväksi totuuden asian puolesta' ei ole sama kuin ensimmäinen kysymyksemme, jolloin kyllä puhuimme teosofisen elämänymmärryksen vaikutuksesta meihin, sillä nyt on kysymys siitä, mitä me olemme. Kysymys on nyt siitä, millä tavoin olemme asettaneet koko elämämme uudelle kannalle juurta jaksaaen, kuinka koko elämämme ohjelma on muuttunut. Ja silloin voi olla niin, että koko suhteemme maailmaan yleensä on joko jo muuttunut näkyvässä maailmassa, taikka että se häämöttää meille ihanteena. Nyt on ehdoton kysymys, joka herää jokaisen todellisen teosofin sielussa kerran: 'Mitä minun tulee tehdä, kuinka elää; mikä on minun tehtäväni maailmassa; millä tavoin elän ihmiskunnan hyväksi ja edistän jumalallista sanaa; mitä olen jo siinä suhteessa tehnyt? Olenko muuttanut koko olemustani? — Onko ihanteeni selvinnyt ja käsitänkö mihin tähtään, ja tahdonko todella toteuttaa sitä?' — Mehän olemme jo kuulleet kahden ihmisen — nimittäin Uuskallion ja Hannulan — esittämissä kertomuksissa, kuinka he nähdessään totuuden päättivät muuttaa koko elämänsä ja millä tavoin he sen tekivät.

Me olemme huomanneet, millainen ihminen on. Olemme nähneet koko järjestelmän ja huomioineet, miten nämä ihmisen eri periaatteet syntyvät. Emme tosin ole puhuneet niiden alkuperäisestä synnystä, mutta olemme nähneet, että kun ihminen syntyi eläimestä, syntyi se kolmiyhteinen henkinen olemus varsinaiseen minuuteen; se syntyi silloin eläimestä. Tämä on — kuinka sanoisimme — minuudeltaan jumalallinen olento, mutta ei suinkaan millään tavoin vielä täydellisesti toteutunut olento. Sen tähden tämä korkeampi manas ruumistuu ihmisen muotoon, jotta se sen kautta kasvaisi tietoiseksi omasta jumalallisesta kyvystään. Mainitsen myös kuin ohimennen, että ihmisen kehittyessä on luomiskauden kuluessa kehittynyt kolme käyttövälinettä — äärettömän pitkät ajat sitten fyysillinen käyttöväline. Nuo kolme käyttövälinettä on ihmisellä jo mukana tämän maan päällä, kun hän korkeampana minuutena syntyy näihin käyttövälineisiin ja synnyttää ihmisen ruumistuessa persoonallisen minän. Näiden kaikkien periaatteiden menneisyydestä emme ole puhuneet. Olemme katselleet kehitystä ja nähneet, kuinka ihminen kehittäessään astraaliruumiissa manas-puolta, tulee varsinaisesti ulkonaisessa olemuksessaan ihmiseksi. Se, mikä erottaa hänet eläimestä, on hänen järkensä, ja hän voisi tulla järjessään niin pitkälle, että olisi vain kuin filosofi. Me voisimme kyllä kuvitella ihmistä, joka istuu aivan hiljaa ja ajattelee, ja on ainoastaan ajattelija. Mutta sellainen ihminen ei ole vielä täydellinen ihminen. Hänestä puuttuu jotakin. Hänen ajatuksensa jäävät hedelmättömiksi, jos ei niitä toteuteta teossa. Filosofi jää omaan kuivaan filosofiaansa, jollei hän pyri olemaan todellinen ihminen käytännössä. Ihminen on kuin orava häkissään, jos hän ainoastaan märehii jotakin filosofista systeemiä. Hänen tulee muuttaa teoiksi omat ajatuksensa, jotta syntyisi uusia hedelmällisiä ajatuksia; vasta silloin ne osoittautuvat hedelmällisiksi. Huomaamme myöskin, että ihminen — ajattelija — oppii hienoimman tuntemaan, oppii korkeita ja kauniita tunteita tuntemaan; ja silloin hän tietää olevansa yksilöllinen

olento, kun hän osaa tuntea. Tämä hänen tuntemiskykynsä ei silloin ole vain tunteita astraaliruumiissa, vaan se on niitä syvempiä voimia, kestäviä tunteita, jotka ovat hänessä muuttuneet aivan kuin pysyviksi kyvyiksi ja taipumuksiksi, jotka ovat yhteydessä eetteriruumiiseen. Sen tähden me näemme, että jos ihminen ei ole ainoastaan ajattelija, vaan yksilöllinen ihminen, silloin hänen elämässään täytyy tapahtua se, että hänen kauneimmat ajatuksensa ja tunteensa muuttuvat hänessä taipumuksiksi, kyvyiksi ja pysyviksi luonteenominaisuuksiksi. Kun hänestä on tullut totuudenetsijä, silloin hän ottaa vastaan itsensä Jumalan rakkauden, Kristuksen, Vapahtajan valon. Silloin hänen eetteriruumiinsa muodostuu hienoksi buddhiseksi käyttövälineeksi. Hän tulee sellaiseksi yksilölliseksi ihmiseksi, että hän tuntee rakastavansa toisia. — Sitten vielä on kolmas muoto, kolmas puoli hänen kehityksessään. Se on se, että hänen elämässään ei vaikuta ainoastaan Pyhän hengen ja Jumalan Pojan voimat, vaan myöskin Isän, tahdon voimat. Ne voimat suuntautuvat hänen fyysilliseen elämäänsä. Siinä ovat ne voimat, jos ihminen ei tyydy olemaan vain ajattelija, vaan tahtoo, että hänestä täytyy tulla persoonallisuus — sanan syvimässä merkityksessä. Kun käytän sanaa ‘persoonallisuus’, tarkoitan että hänestä pitää tulla niin kiinteä yksilöllinen olento, että hän on suuri persoonallisuus. Mestarit ovat ennen kaikkea suuria persoonallisuuksia. Ihminen tietenkään ei kehityksessään kulje niin vain tuolla tavoin suoraan askel askeleelta, vaan ihmisen kehityksessä kaikki kulkee limittäin — spiraaleissa. Ihmisestä tulee vähitellen persoonallisuus; siten hän kasvaa ja kehittyy. Sen tähden ihmisen ei tarvitse tulla persoonallisuudeksi sitten vasta myöhemmässä asteessa, sitten vasta kun hänestä tulee mestari. Nyt se silloin luonnollisesti riippuu siitä, mikä on se elähdyttävä voima, joka tahtoo tehdä hänestä tuon persoonallisuuden. Onko se lähtenyt Isästä? Sillä ihminen tullessaan totuudenetsijäksi ei hyväksy mitään muuta kuin sen tahdon, joka tulee Isästä. Nyt on kysymys Isän vaikutuksesta meidän fyysillisessä elämäs-

sämme, fyysillisessä ruumiissamme. Ja silloin on kysymys siitä, millä tavoin meidän jumalallinen tahtomme on vaikuttanut meidät tekemään jonkin suuren elämänmuutoksen — ei siis ainoastaan jossakin pikkuseikassa. Onko se vaikuttanut kokonaan uuden elämänyymmärryksen syntymisen, niin että olemme heittäneet pois jonkin vanhan elämän ja alkaneet kuin uutta elämää ruumiissamme. Olemmeko yrittäneet ja sillä tavoin alkaneet tehdä ja täyttää Jumalan tahtoa ja alkaneet jotakin uutta elämässämme? Ei suinkaan ihminen heti ole onnistunut, mutta etemme ole vain ajatelleet, että sitten vasta aloitamme, kun tulemme täydellisiksi, vaan että vähitellen teemme sitä. Vaikka ihminen alkaessaan usein kompastuukin, niin vähitellen hän oppii täydellisesti toteuttamaan sitä, mitä on päättänyt. — Eihän ihminen voi sanoa esimerkiksi: 'Minä en koskekaan pianoon, jos en osaa soittaa niin kuin tuo tai tuo pianisti'. — Kysymyksessä on siis vilpitön koko elämän muuttaminen, Isän tahdon täyttäminen. Sitä ei kuitenkaan pidä käsittää muodollisesti; ei esimerkiksi ainoastaan siten, että 'Olen nykyään sitä täyttänyt teossa siinä merkityksessä, että pidän teosofisia luentoja'. Muodollisesti ei tule tätä asiaa käsittää. Kun on kysymyksessä Isän tahdon täyttäminen ja tämän vakaumuksen puolesta eläminen, niin ei ole kysymys mistään määrätystä muodosta, vaan siitä, että ihminen omalla muodollisella tavallaan sillä tavoin, kuin Isä häntä kutsuu — toteuttaa Jumalan tahtoa. Hänellä on tehtävä jokaiselle maailmassa. Tuhannella ihmisellä voi olla muodollinen tehtävänsä, mutta tuo jumalallisen vakaumuksen puolesta eläminen ei ole mikään tuollainen joutava asia. Jumalan tahdon täyttäminen on selville pääsemistä siitä, mikä on meidän oma jumalallinen tehtävämme elämässä, mihin Jumala on meidät kutsunut — ja että me sen teemme. Ja jos silloin toteaisimme, että 'tässä olen erehtynyt', ja sitten hiljaisuuden ääni on selittänyt meille, mitä meidän olisi pitänyt tehdä ja meidän yrityksemme olisi tehdä oikein, olisi se vilpitöntä, vaikka vain tunnustaisimme, että 'minä olen suuri syntinen'. Sillä jo tämä

lohduttaisi meitä, ja ensi elämässä voi meidän elämämme kirkastua selvemmin ja varmemmin niin, että toteutamme sen. Kysymys on hyvin vakava. Kun siirrymme fyysilliseen ruumiiseen ja näkyvään elämään, on Jumalan tahto siinä erinomaisten vakava asia. Se koskee koko meidän olemassaoloamme. On jo eräs saavutus, jos ihminen on lujasti tullut siihen senjälkeen, kun hänellä on ollut äärettömän voimakas halu itsemurhaan ja on jo päässyt siihen, että Jumala ei tahdo, että minä vapaaehtoisesti lähden tästä elämästä. Sekin on jo saavutus, jos olemme voineet voittaa tuollaisen kiusauksen elämässämme.

Se, että ihminen on löytänyt ihanteensa, on tulos hänen vakavasta etsinnästään. Hän on ehkä useiden kokemusten jälkeksi huomannut, mikä on se elämä, joka eniten on häntä viehättänyt, viehättänyt hänen sisintä itseään siinä määrin, että hän on ajatellut: 'jospa minä tuolla tavoin voisin elää'. Hän on voinut sen löytää hetken lumouksessa; ja silloin pitää paikkansa joka tapauksessa se, että jos hänellä vielä on velvollisuuksia tässä ulkonaisessa maailmassa, on hänen ne täytettävä entistä paremmin, mutta pidettävä koko ajan tuo ihanne mielessään. Jos hänellä ei ole velvollisuuksia, hänen ei pidä ottaa uusia vastuulleen. Odotusaikana, jolloin hänellä ei ole vielä tilaisuutta alkaa sitä ihanteellista elämää, jolloin hän vielä on enemmän tai vähemmän kaikenlaisten velvollisuuksien ympäröimänä, hänen tulee valmistaa itseään. Millä tavoin se valmistus tapahtuu ja mitä siihen kuuluu? — Sanokaamme esimerkiksi, että jos hänen ihanteenaan on mestariolento ja hän tahtoo palvella totuutta vaikka teosofisessa muodossa, niin siihen valmistukseen kuuluu hänen sielunsa, sisäisessä elämässään se, että hän kysyy itseltään: 'Annanko itseni kokonaan, annanko kaikkeni tämän ihanteeni palvelukseen; onko olemassa jokin puoli minussa, jonka säilytän kuin itselleni, vai annanko kaikki? Luovunko minä kaikesta siitä, jonka ylitse minulla on valtaa?' — Sanokaamme, että meillä on rahaa pankissa, tai mitä tahansa omaisuutta.

Silloin kysykäämme itsellämme: ‘Pidäkö itseni kaiken tämän omistajana, vai olenko ainoastaan taloudenhoitaja? Olenko saanut sen lainaksi elämältä ja olenko nyt valmis luopumaan tästä kaikesta, olkoon sitten kysymys tuosta vanhasta pianosta, tai 400 vuotta vanhasta kirjasta, joka on ylen arvokas? Olenko kiinni niissä rahoissa, joita minulla on?’ — Jos sydämeni on niissä kiinni, silloin täytyy minun opettaa itseni niin, ettei se ole niissä kiinni, jos mestarin ääni sanoo minulle: ‘Mene ja luovu kaikesta’ — niin kuin sille rikkaalle nuorukaiselle ennen sanottiin. Minun on silloin oltava valmis iloisin mielin luopumaan kaikesta, vaikka ei ole sanottu, että meidän täytyisi aloittaa siitä, että menettäisimme ulkonaisen omaisuutemme. Meidän on valmistauduttava ennen kaikkea siihen, että minä hetkenä tahansa voi tulla käsky luopua kaikesta.

Evankeliumissa on kertomus kahdesta ihmisestä, jotka tahtoivat tulla seurakunnan jäseniksi. He valmistautuivat lahjoittamaan omaisuutensa seurakunnalle, mutta he päättivät, että ‘pidättäkäämme siitä sentään pieni osa, sillä emmehän tiedä, mitä saattaa tapahtua, että voisimme silloinkin elää.’ Ja he kaivoivat osan rahoistaan maahan ja veivät suurimman osan apostolien jalkojen juureen ja valehtelivat, että siinä oli heidän koko omaisuutensa, Pietarin sitä kysyttyä. Silloin he lankesivat kuolleina maahan. — Meidän ei tietenkään pidä ajatella, että Pietari olisi tahtonut niin heille käyvän. Pietari vain näki, että heidän omatuntonsa tappaisi heidät; että se oli luonnollinen kehitys tässä asiassa.

Melkein kaikkien teosofien elämässä on nähty se, että he ensin tuntevat itsensä aivan köyhiksi ja että he järjestävät elämänsä jokseenkin askeettiseksi. Siinä muodossa heidän luopumisensa ei ole luonnollinen eikä todellinen. On selvää, että ihminen tullessaan kaidan tien alkuun luopuu ensin jostakin; lihasta ravinnossaan, väkijuomista ja muista sellaisista. Se on aivan tavallista; siinä he oppivat tuntemaan omat voimansa; oppivat muuttamaan vähän omaa luonnettaan. Ja kuta suu-

rempia mahdollisuuksia heillä on, sitä enemmän he asettuvat vapaaehtoisesti köyhyiden ja puutteen alaisuuteen. — Leo Tolstoi, joka oli rikas kreivi, kalusti itselleen pienen ullakko-huoneen, jossa ei ollut muuta kalustusta kuin pöytä ja tuoli, sekä penkki vieraita varten. Siellä hän teki työnsä. Hän pukeutui venäläisen talonpojan tavoin aivan yksinkertaisesti. Perhevelvollisuuksiensa takia hän ei voinut luopua omaisuudestaan. Sen sijaan hän kirjoitti luovutuskirjan omaisuudestaan vaimolleen ja lapsilleen. Tuntuu hullulta, mutta oli luonnollinen teko, kun hän tahtoi seurata Kristusta, että hän tahtoi olla köyhä ja siinäkin seurata Kristusta. Toistoille se oli perin vaikeaa. Vaikeaa se oli Buddhallekin, joka istui valtaistuimella. Vaikeaa se oli Fransiskus Assisilaisellekin, joka Italiassa oli viettänyt rikkaiden toveriensa parissa erikoisen iloista ja ylellistä seuralämää. Yhtäkkiä hän herää ja huomaa, että hän tahtoo seurata Jeesus Kristusta kaikessa; huomaa, että hänen täytyy elämässään luopua kaikesta. Hänestä tuli kuin Italian Kristus. Okkultisesti tiedämme, että hän joutui hyvin läheisiin tekemisiin Jeesus Kristuksen kanssa ja että hän sai käyttöönsä erään Jeesuksen käyttövälineen, joka Jeesuksella oli ollut Palestiinassa. Sen tähden Fransiskus Assisilainen teki saman vaikutuksen, kuin Jeesus Kristus teki.

Kun ihminen katselee sitä elämää, jonka hän voi ottaa kulkeakseen, on välttämätöntä, että hän tutkii itseään, tehdäkseen rohkeita päätöksiä: ‘Minä olen aivan köyhä, pieni ja mitätön. Minä en tahdo mitään säilyttää ja pidättää itselleni. Minä annan kaiken, ihanteeni, mestarin palvelukseen.’ Tällaista tietä sitten elämämmekin meitä kuljettaa, jos olemme täynnä halua tehdä kerran välittömästi aivan kuin mestarin työtä. Jos haluamme välittömästi niin elää Isän työssä, että saamme jonkin suuren tehtävän elämässämme, kaikki velvollisuudet täytettyämme, käy elämämme siihen suuntaan, että saamme yhä enemmän ja enemmän luopua itsestämme. Me saamme oppia sanomaan hyvästit alemmalle itsellemme, saamme luopua

suuresti iloiten kaikesta siitä, mikä ei kuulu todelliselle itsellemme.

— Fyysillinen elämä kätkee itseensä ennen kaikkea suhteemme toisiin ihmisiin, johon kuuluu kaiken ihanteen yhteydessä ‘palveleminen’.

Jos on kysymyksessä esimerkiksi luova taiteilija, joka tahoo tehdä mestarin työtä ja tahoo palvella kansaansa ja koko ihmiskuntaa, hän palvelee tuolla taiteellaan, sillä se on hänen lahjansa. Minusta tuntuu siltä, että jos jollakin on suuri kyky ansaita rahaa, niin — en mene nyt muodollisesti sanomaan, mitä hänen pitäisi tehdä — hänen pitäisi ajatella: ‘Tämän kykyäni omistan ihanteelleni; asetan sen mestarin palvelukseen. Siis jos teen keksintöjä, pitää niiden edistää ihmiskunnan hyvää; en omistaudu sellaisille keksinnöille, jotka edistävät pahaakaan, kuten aseet, pyssyt ja muut sellaiset. Näin voisi tuntua. Ja jollen jaksaisi keksinnöstäni kokonaan luopua, niin ainakin siitä ansiosta, mitä ne keksinnöt minulle tuottavat. Jos ne tuottavat paljon rahaa, teen niin, että ne rahat tulevat jonkin hyvän asian palvelukseen. Parempi tietenkin olisi, jos voisin kokonaan luopua tuollaisista keksinnöistä. Parasta olisikin, jos voisin keksiä sellaista, josta on välitöntä hyötyä hyvän palveluksessa.’ — Paljon tällaisia ajatuksia ja tunteita voi herätä ihmisen sielussa silloin, kun hän lähestyy taivaan valtakunnan porttia. Ne heräävät hänen sielussaan vaativina ääminä, joita hänen täytyy totella. Se on hänen elämäänsä, sillä hänen täytyy ennen kaikkea oppia, että elämän arvot ovat henkisiä, eivät aineellisia. Aineen pitää palvella henkeä. Jos me tahdomme olla mukana luomassa sitä aikaa ihmiskunnalle, jota tuleva mysteriokoulu on luotu valmistelemaan, silloin käsitämme ja toteamme, että aineen tulee palvella henkeä, ei hengen ainetta.

1926

HENKINEN KEHITYS sisältää Pekka Ervastian
Ruusu-Ristin kesäkursseilla 1926 pitämiä puheita.
Niissä hän käsittelee totuudenetsijän
itsekasvatustyötä ihmisen eri olemuspuolten
kannalta:

kuinka totuuden henki tekee työtä
tunneolemuksessa, kuinka jumalallinen rakkaus
muovaa eetteriruumista ja kuinka Isän tahto
toteutuu fyysisen ruumiin kautta.

